

2018. március: PÉTER ANYÓSA ÉS A KÜLDETÉS + AZ OTTHON BOLDOGSÁGA
+ KÖSZÖNÖM, URAM, HOGY NEM SZÜLETTEM NŐNEKI! + INTEGRITAS NEMZETKÖZI KÖZÉPISKOLA
+ LELKI PROJEKT VAJDAHUNYADON + A „VARÁZSLATOS” TÉNYEZŐ ÉS AZ EMBERI SZEXUALITÁS LELKISÉGE

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVELETÉT VÁRÓKNAK

A nők küldetése - család, egyház, társadalom

Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

3 Vezércikk

Teodor Huțanu
Péter anyósa és a küldetés

3 Megújulás és reform

Az otthon királynője

4 Misszió

Tamási Károly
Határon túli evangélisták szolgálata Dél-Erdélyben

5 Teológia

Benone Lupu
Főbb pontok a Zsidók-hoz írt levél 8. és 9. fejezetében

7 Infó

Az Eforie Sud-i és a Szovátai üdülőházak

8 A hónap témája

Remus Soare
Az otthon boldogsága

10 A hónap témája

Georgel Pîrlitu
Köszönöm, Uram, hogy nem születtem nőnek!

13 Infó

Mihai Goran
Integritas Nemzetközi Középiskola

14 Női misszió

Mutnean Rezső-Károly
Lelki projekt Vajdahunyadon

16 Börtönszolgálat

George Aroiu
Bűntől mentesen

18 Infó

Menedzsert keres az Adventista Kórház

19 Infó

2018. április 27-29.
Országos Adventista Konvenció
SZOCIÁLIS MUNKA ÉS KÜLDETÉS

2018. május 12-14.

Adventus Egyetemi Napok

20 Teológia

Szallós Farkas Zoltán
A „varázslatos” tényező és az emberi szexualitás lelkisége

23 Teológia

Barabás Adorján
Isten 10 több mint parancsa
Az első kijelentés

24 Történelmünkől származó leckék

Beniamin Roșca
A kis dolgok fontossága

26 Tanulmányok Dániel próféta könyvéből

Daniel Olariu
Az apokaliptikus próféciák eredete II.
Dániel apokalipszise (2)

30 Gyermeekoldal

Alina Chirileanu
Ismerjük meg a Bibliát!

31 Szívtől szívnek

Ștefan Tomoiagă
A hit védekező rendszere

2018. március. A Romániai Hetednapi Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Ștefan Tomoiagă, Aurel Neațu, Eduard Călugăru, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Georgel Pîrlitu, Viorel Răducan, Iosif Pașca, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sirbu, Dragoș Mușat, Daniel Chirileanu, Florian Ristea; Fordította Barabás Andrea, Zakariás Loránd; Szerkesztette Barabás Andrea; Tördelés Irina Toncu; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Fast Print, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40

ISSN 1842 - 3361

PÉTER ANYÓSA ÉS A KÜLDETÉS

Az evangéliumokban nem találunk sok információt a tanítványok nőrokonairól: feleségek, anyák, lánytestvérek stb. Mégis a szinoptikusok nem hanyagolják el Péter anyósának említését (Mt 8:14; Mk 1:30; Lk 4:38). A leírás tömör és egyező: az asszony beteg, az Úr Jézus meggyógyítja, majd elkezdi szolgálni.

Lukács orvosként leírja, hogy magas láz gyötörte (Lk 4:38). Ugyancsak ő tudósít arról, hogy gyógyulása után azonnal elkezdett szolgálni. Valószínűleg igyekezett segíteni a lányának, Péter feleségének. Nem tesz említést pihenésről vagy a gyógyulási időről. Nem haragszik a Tanítóra, aki pontosan a nagy halfogas napján „rabolta” el a vejét (Lk 5:1–11).

A mindössze pár ihletett mondatban megalakított képből egy csodálni való nőt ismerhetünk meg, aki számára a küldetés életforma. Nem tudja elképzelni, hogy ne legyen része a tanítványok küldetésének. Nem bújta a nő akkori társadalmi helyzete mögé; nem hivatkozott a korára, a lázra sem, amitől nemrég megszabadult; még arra sem, hogy valószínű, Péter nem jelentette be a tanítványok és a Mester érkezését. Alig várta, hogy munkához láthasson. Mindenre képes volt, csak odatehesse a vállát az „evangélium szekeréhez”.

Milyen üde példát adott nekünk Péter anyósa! Mennyire jó lesz veled találkozni a mennyben! Hisszük, hogy ott lesz. Péter nagy igehirdető volt, ám az anyósa sem elhanyagolandó. Mindez ma is arra készítet, hogy szolgáljunk a világ Megváltója mellett, bárhol is válik szükségessé!

Akkor szombat este sokan meggyógyultak Péter házában (Lk 4:40–41), és anyósa gyakorlati felhívása az volt, hogy ha meggyógyultál, szolgálj a Mestert! Beteg vagy? Ne menekülj az áldozat helyzetébe! Ne fogadd el mások sajnálatát! Akik 11 órakor jöttek dolgozni, bizonyára örültek a teljes napi bérnek, ám valószínű bánták, hogy nem töltötték az egész napot a bőkezű Gazda mellett. Szeretnél meggyógyulni? A nagy Orvos már nagyon várja, hogy a kezét feléd nyújthassa, és felemeljen, hogy *azonnal* elfoglalhasd helyed Péter anyósa mellett – a mások meggyógyításának szolgálatában. ■

Teodor Huțanu, az Adventszemle főszerkesztője

**GYÓGYULÁS
ÉS KÜLDETÉS**
TEODOR
HUȚANU

**SZERETNÉL
MEGYGYÓGYULNI?
A NAGY ORVOS MÁR
NAGYON VÁRJA,
HOGY A KEZÉT
FELÉD NYÚJTHASSA,
ÉS FELEMELJEN,
HOGY AZONNAL
ELFOGLALHASSD
HELYED PÉTER
ANYÓSA MELLETT
– A MÁSOK
MEGYGYÓGYÍTÁSÁNAK
SZOLGÁLATÁBAN.**

Megújulás és Reform te, családod, gyülekezeted, felebarátaid

„Nem fontosabb a király munkája a trónon, mint az édesanyáé. Az anya az otthon királynője. Felelőssége a gyermekek jellemének alakítása, amely alkalmassá teheti őket a magasabb rendű örök életre. Még angyal sem kérhetne magasabb feladatot, mert hivatásának elvégzése alatt az anya az Úrnak teljesít szolgálatot. Ismerje fel feladata mennyi jellegét, ami bátorságra fogja ihletni! Ismerje fel szolgálatának értékét, és öltözzön fel Isten minden fegyverét, hogy ellenállhasson a kísértésnek, és ne alkalmazkodjon a világi színvonalhoz! Munkája a földi életre és az örökkévalóságra szól.

Az otthon királynője

Az anya az otthon királynője, alattvalói a gyermekek. Az anyasága méltóságában bölcsen kormányozza háza népét. Az otthonban minden felett legyen befolyása, a szava pedig törvény. Ha keresztény, Isten irányítása alatt tiszteletet fog parancsolni a gyermekeinek.

Minden anyára felbecsülhetetlen értékű lehetőségek, végtelen drága értékek lettek bízva. (...) Az anya előjoga, hogy hatásával áldására legyen e világnak, és ha ezt teszi, saját szíve is örömmel telik meg. A gyermeke lába előtt ösvényt egyenget, amely napfényen és árnyékon át a szent, dicső magasztalokhoz vezet. Az anya csak akkor remélheti, hogy a gyermekei jellemét az isteni szándék alapján alakíthatja, ha a saját életében is követi Krisztus tanítását.”

(Ellen G. White: *Boldog otthon*, 195., 197. o.)

HATÁRON TÚLI EVANGÉLISTÁK SZOLGÁLATA DÉL-ERDÉLYBEN

A Dél-Erdélyi Egyházterületnél immár hagyományossá vált a határon túlról érkezett lelkészek missziós szolgálata. A következőkben három gyülekezeetről és az ott megszervezett evangelizációs eseményekről nyújtunk rövid beszámolót.

Nyárádkarácson az Alsó-Nyárádmente egyik közegközpontja, amely a Nyárád jobb partján, Nyárádtőtől 14 km-re, keletre fekszik. A település a Marosvásárhelyi Metropoliszövezethez tartozik és valamivel több mint 1000 lakosa van. A 159 tagot számláló adventista gyülekezet túlnyomó részét gábor cigányok képezik, de vannak magyar ajkú tagok is. Az

istentiszteletek és evangelizálási alkalmak a falu központjában található szép és tágas imaházban zajlanak.

Az idén január 7–13 között került sor nyilvános evangelizációs sorozatra. Ezúttal is a visszatérő vendégelőadó, a vajdasági Faragó József nyugalmazott lelkész tartott előadássorozatot „Kiben bízhatunk” címmel. Az érdekesítő igeszolgálatot estéről estére átlagosan 150-en hallgatták, amiből 50 körül volt a vendégek száma.

Ezt követően Szabó László lelképásztor, a gyülekezet lelkésze, tartott hitmélyítő előadásokat. Jelenleg hitelvi oktatást tartanak az érdeklődők számára.

Nyárádszereda város Marosvásárhelytől 19 km-re, keleti irányban a Kis- és Nagynyárad összefolyásánál fekszik. Az első írásos említés a helységről „Oppidum Zereda” néven 1493-ból való. Mezővárosi rangja volt. Itt választották fejedelemmé Bocskai Istvánt 1605. február 21-én. 1745-ig itt tartották Marosközéki közgyűléseit és törvényszéki üléseit. A 19. században fejlődése megállt, 1876-ban községgé sorolták vissza. A trianoni békeszerződésig Maros-Torda vármegye Nyárádszeredai járásának székhelye volt. A kisvárosban 1993-tól főiskolai szintű kertészképzés működik.

A Hetednapos Adventista Egyház gyökerei itt 1925-ig nyúlnak vissza, amikor három személy keresztkellett meg. 1927-ben már kiscsoportban gyűltek össze a hittestvéreink. 1951-ben szentelték fel az első felépített imaházat. Jelenleg a közösség 267 tagot számlál.

A 2018. február 2–11 között „Bibliai arcképcsarnok” címmel a Magyarországról érkezett Czinkota András lelkész és teológus – közel két évtizeden át bibliai tárgyú könyvek kiadója és szerkesztője – tartott előadásokat. Az igehirdető a hallgatókat egy képzeletbeli múzeumba vezette el, ahol együtt időztek néhány „festmény” előtt és tanulságokat igyekeztek levonni Jób, Mózes, Rúth, Eszter, Keresztelő János, Mária Magdolna, Zákheus, Júdás, János és Péter, valamint Jézus Krisztus életéből. A gyülekezet tagjain kívül minden este 30 és 70 között volt a vendégek száma. Az evangélista távozása után a programot Bíró András lelképásztor folytatja péntek esténként.

Kibéd az egykori Marosközéki egyik legnépesebb faluja, a hagymatermesztés hazája. Orbán Balázs így jellemzi: „Kibéd a Marosközéki legnagyobb és legszebb faluja, mely az Uron és Tabika patakok Küküllőbe ömlésénél fekszik.”

Több évtizeden át az adventista tagok a baptista imaházban tartották istentiszteleteiket, viszont 2009-től felavathatták a saját, új imaházukat. Jelenleg a közösség 42 tagot számlál.

A február 4–10 között megtartott bibliai előadás-sorozatra szintén Magyarországról érkezett vendégelőadó, Frened László lelkész személyében. „A kereső Isten” című hitmélyítő előadás-sorozat a közösség tagjain kívül átlagosan 45 vendég látogatta estéről estére. A jelenlévők örömmel vették Isten Igéjét.

Istené legyen a dicsőség ezekért és az Egyházterületen megvalósult minden missziós tevékenységért. Imádkozunk, hogy Isten tegye gyümölcsözővé testvéreink szolgálatát. ■

Tamási Károly, titkár, Dél-Erdélyi Egyházterület

FŐBB PONTOK A ZSIDÓKHOZ ÍRT LEVÉL 8. ÉS 9. FEJEZETÉBEN

Általában az építkezések veszélyes helyek, főleg, ahol bontás folyik, mivel a falak különböző részei váratlanul lehullhatnak¹. Ezek Jean Claude Verrecchia szavai, amelyekkel megkezdí a Zsidókhöz írt levélről szóló tanulmányát, majd így folytatja: „...kötelezően sisakot, különleges ruházatot és megfelelő lábbelit kell viselned [...], mivel a szerző tökéletes bontást végez”².

A 8–9. fejezet egy építészeti remekmű, amely a teljes levél számára kiépíti a Krisztusról szóló teológia lényegét.³ A két fejezet bontási szereppel is bír, mert a lévita papság, az állatáldozatok, a zsidó szentély és a héber néppel kötött szövetség leomlik, a mennyei valóságok számára helyet készítve. A zsidó templomi szolgálat helyett megtaláljuk a mennyeit, és benne Jézus általános papságát, áldozatát és az új szövetséget. A négy téma egy négyfelvonásos szimfóniát alkot, amelynek központi része a Zsidókhöz írt levél 8:1–2. verse, mint a teljes levél csúcspontja.

A bontás és az új épület felépítése fontos kérdést vet fel: Milyen mértékben találhatók meg a mennyei valóságok a földi képekben? Beszélhetünk itt irodalmi megfelelésről? Fizikai hasonlóságról? Milyen szinten találunk erre választ a Zsidókhöz írt levél 8. és 9. fejezetében?

Amikor az említett két fejezetet figyeljük, észrevesszük, hogy szoros kapcsolat van köztük és a levél többi része között. A Zsidókhöz írt levél 8. fejezete a 7:23–28. verseiben található ellentétre épül, ami könnyen megfigyelhető:

27. v. A főpap áldozata	Önmagát áldozta fel
Minden nap	Egyszer és mindenkorra
28. v. A törvény (νόμος)	Az eskü szava (λόγος)
Főpapokat rendel	A Fiút rendeli
Gyarló emberek	Örökre tökéletes

A Zsidókhöz írt levél 8:1. verse egy három szóból alkotott fogalmi háromszögre épül: törvény (νόμος) – ige (λόγος) – törvény (νόμος). Ezen egyfelől a törvénnyel fenntartott kapcsolatoknak köszönhetően utalás történik a teljes korábbi zsidó hagyományra, míg másfelől az Igén keresztül utalást kapunk az evangélium üzenetére és Jézus Krisztusra. A törvény feleleveníti a múlt végtelenségét, míg az Ige előrevetíti a jövőd örökéletbe, amelynek Jézus testet öltésével egyszerre kellett volna megérkeznie. A 8. fejezetben a két örökkévalóság – Jézus testet öltésének és megdicsőülésének témájában összekapcsolva – összetalálkozik.

Kεφάλαιον – a kulcspon t vagy a különböző kulcspon t ok?

A *kefalaion* (κεφάλαιον) szó általános fordításban összefoglalást, ismétlést, kulcspon tot⁴ jelent, és Jézus

papságára utal. Ez a szó nem csupán az elmondott gondolatok utószavát képezi, hanem új kezdetet jelent, ahogyan Nisbet állítja.⁵ Valójában ez az érkezési és kiindulási pon t egyben, és szövegeközi „cipzár” szerepe van.⁶ Amit korábban várákozással tárgyalt, a következő fejezetekben más szemszögből újragondol. Ezért nem csupán egy kulcspon tunk van, hanem minden téma a maga során kulcspon ttá válik, egy kulcspon tsorozatban.

JÉZUS
PAPSÁGA
BENONE
LUPU

Léon Vaganay a híres „szóhorgaival” megerősíti a feltevést. Az említett fejezetek kulcspon tjai a következők: Jézus főpap (Zsid 8:1/a); a mennyei Felség jobbján (Zsid 8:1/b); az igazi sátor (Zsid 8:2); a jövőd javak (Zsidó 9:11/a); egy nagyobb, tökéletesebb, nem emberkéz készítette sátor (Zsid 9:11/b); vér a szentélyben (Zsid 9:12). Ebben a cikkben csupán az első témát elemezzük.

„Főpapunk van” (Zsid 8:1)

Ez a kijelentés a Zsidókhöz írt levélben ismétlődő *lenni, valamivel rendelkezni* (ἔχω) szóra alapul, és hét kulcsszövegben jelenik meg, mindegyikben a papságra, az áldozatra, a szentélyre és a városra utalva:

4:14–15 lévén, van (ἔχοντες, 14. v.) főpapunk,	6:19 van (ἔχομεν) horgonyunk,
8:1 főpapunk van (ἔχομεν),	10:19 van (ἔχοντες) bemenetelünk a szentélybe,
12:1 vannak (ἔχοντες) bizonyásgtevők,	13:10 van (ἔχομεν) oltárunk,
13:14 van (ἔχομεν) városunk.	

Az ige (lenni, rendelkezni valamivel) megjelenése nem véletlenszerű. Az első zsidó származású keresztények az üldözések tüzeiben elszenvedték a legfontosabb tulajdonaik elvesztését: a templomból kiűzték őket, a pap nem szolgált nekik, a családjuk kitagadta, és a városból kikergették őket. A megfosztás tapasztalatát élték át. A van (nekünk) szó használata azt jelenti, hogy a keresztények újra tulajdonjogra tehetek szert. Az őket visszautasító pap helyett az új főpap szolgált nekik. A földi szentély hiányában a mennyei szentély és az új örök város lett felajánlva a részükre. A *teologia dell possesso (a birtoklás teológiája)*⁷ a megfosztottak számára az új tapasztalat esélyét kínálta fel, a mennyei szentélybe való belépést: *teologia dell accesso (a hozzáférés, belépés teológiája)*⁸. A rendelkezés lehetőséget nyújtott a belépésre.

A mennyei szentélyben Jézus a főpap⁹

A levél szerzője hétszer utal Jézus papságára (Zsid 2:17; 3:1; 4:14; 5:5; 6:20; 9:11; 10:21), bemutatva papi szerepét és tulajdonságait.¹⁰ A Zsidókhoz írt levél 7:23–28. verseiben olyan főpap jelenik meg, aki megmarad¹¹ (Zsid 7:24), üdvözít (Zsid 7:25), szent, ártatlan, szeplőtlen, a bűnösöktől elkülönített (Zsid 7:26).¹² Ő a reménység és a megváltás eszköze a bűnös ember számára.

Jézus főpapi munkáját az új szövetség számára a közbenjárói szerepe egészíti ki (Zsid 8:6, 9:15, 12:24). Isten és ember között a megbékélést Ő munkálta. Az út mindkét irányban megnyílt. ■

¹ VERRECCHIA, J. C., *Dio senza fissa dimora. Tra altari, santuari, tempi e dimore*, Firenze, 2014, 91. o.

² VERRECCHIA, J. C., *Dio senza fissa dimora*, 91. o.

³ ATTRIDGE, H., *La lettera agli Ebrei*, 366. o.

⁴ ALDERMAN, M., *Hebrews*, London, 2007, 241. o.; Laurentius Valla, Erasmus, Clarius, Vatablus, Zeger, Calvin, H. Stephanus, Grotius, Stengel. Cfr. MEYER, *NT Commentary*, 370. o.

⁵ NISBET, J., *Pulpit Commentary*, New York – Toronto, 1912, 236. o.

⁶ GARUTI, P., *Omiletica*, 273. o.

⁷ „A birtoklás teológiája” (olasz nyelvű fogalom)

⁸ „A belépés teológiája”, In: ISSACS, M., *Sacred Space*, 67, Oxford, 1994, 152. o.

⁹ VANHOYE, A., *Our Priest is Christ: The Doctrine of the Epistle to the Hebrews*, Róma, 1977, 27–36. o.; SCHOLER, J. M., *Proleptic Priests: Priesthood in the Epistle to the Hebrew*, Sheffield, 1991, 83–85. o.

¹⁰ Könyörülő (Zsid 2:17), hív (Zsid 2:17), erős (Zsid 2:18), szánakozó (Zsid 4:15), szent (Zsid 7:26), ártatlan (Zsid 7:26), szeplőtlen (Zsid 7:26), örökkévaló (Zsid 6:20), igaz (1Jn 1:9), esedezik (Zsid 7:25).

¹¹ ELLINGWORTH, P., *Unshakable Priesthood: Hebrews 7:24*, In: JSNT, 1985, XXIII, 25–126. o.

¹² Zsidó 7:26. verséről lásd: PHILLIPS, J., *Exploring Hebrews: An Expository Commentary*, Grand Rapids, 1988, 83. o.

Dr. Benone Lupu lelkész, Róma, Olaszország

VÁRUNK A KÖNYVEVANGÉLISTA ISKOLÁBA!

2018. április 1–5. • Méhkert, Brassó

Jézus még hív téged...

Irakozás az egyházterületek könyvevangélista vezetőinél

- Bánáti Egyházterület: AVRAM ARDELEAN, tel: 0740 100 012
- Moldvai Egyházterület: MARCU IOAN GRUIA, tel: 0743 088 984
- Munténiai Egyházterület: LAURA VAȚE, tel: 0740 100 016
- Olténiai Egyházterület: MIRCEA VIOREL, tel: 0768 637 195
- Észak-Erdélyi Egyházterület: CORINA PELIN, tel: 0740 101 036
- Dél-Erdélyi Egyházterület, IACOB CĂTINEAN, tel: 0740 101 031

EFORIE SUD-I ÜDÜLŐHÁZ

A Hetednapi Adventista Egyház Eforie Sud-i üdülőháza (Mihai Viteazu utca 49–51. szám, Konstanca megye) a következő ajánlatot teszi a pihenni vágyóknak: **ötnapos üdülési turnusok, szállással + napi 3 étkezéssel (ovo-lakto-vegetáriánus vagy vegán étrend)**, egy új, korszerű, húsz szobás épületben. A szobák kétágyasak, és saját fürdőszobával rendelkeznek.

TÁJÉKOZÓDÁS ÉS FOGLALÁS:

A Hetednapi Adventista Egyház Nyugdíjpénztára.

Telefon: 021/269.03.38; 0744/388 030; 0740/104 001.

Postacím: Str. Erou Iancu Nicolae nr. 38–38A, 077190 Voluntari, Ilfov megye.

E-mail: casapensii@adventist.ro.

A szolgáltatás ellenértékét az Adventista Nyugdíjpénztár bankszámlájára kell befizetni: **RO70BRDE445SV23727864450** – BRD Jolie Ville, a következő megjegyzéssel: „**plata sejur Eforie Sud + a név**”, vagy egyenesen a Nyugdíjpénztár kasszájánál (az Unió székhelyén).

A KÖVETKEZŐ TURNUSOKRA LEHET HELYET FOGLALNI:

június 10–15.	július 1–6.	július 22–27.	augusztus 12–17.	szeptember 2–7.
június 17–22.	július 8–13.	július 29–augusztus 3.	augusztus 19–24.	szeptember 9–14.
június 24–29.	július 15–20.	augusztus 5–10.	augusztus 26–31.	

ÁRAK: SZÁLLÁS + 3 ÉTKEZÉS/NAP/SZEMÉLY

Felnőttek és 14 év feletti gyermekek	4 és 14 év közötti gyermekek Külön matraccal és ágyneművel	Matrac nélkül	Négyéves korig a szolgáltatás ingyenes!
május 105 lej	május 60 lej	május 47 lej	
június 115 lej	június 65 lej	június 50 lej	
július/augusztus 135 lej	július/augusztus 70 lej	július/augusztus 55 lej	
szeptember 115 lej	szeptember 65 lej	szeptember 50 lej	

FONTOS!

- ✓ A turnusok vasárnap délután 2 órakor, ebéddel kezdődnek, és pénteken 10 órakor, a reggeli elfogyasztásával érnek véget.
- ✓ A foglalás maximum 2 hétig érvényes. Ez idő alatt az üdülés árát a fent említett banki folyószámlára kell utalni. Ellenkező esetben, legkevesebb egy hónappal a turnus kezdete előtt, a foglalást töröljük.
- ✓ Az Adventista Nyugdíjpénztár számlájára befizetett pénzt csak kivételes esetekben fizetjük vissza, a Nyugdíjpénztár Tanácsának a jóváhagyását követően.

SZOVÁTAI ÜDÜLŐHÁZ 2018

A Hetednapi Adventista Egyház szovátai üdülőháza (Trandafirilor utca 64. szám, Maros megye) **tíznapos üdülést, szállást + napi 3 étkezést (ovo-lakto-vegetáriánus és vegán étrenddel)** hirdet az érdeklődőknek egy korszerűsített, 11 szobából álló épületben, ahol minden szoba saját fürdőszobával van ellátva.

TÁJÉKOZÓDÁS ÉS FOGLALÁS:

A Hetednapi Adventista Egyház Nyugdíjpénztára.

Telefon: 021 269 03 38; 0744 388 030; 0740 104 001.

Postacím: str. Erou Iancu Nicolae nr. 38–38A, 077190 Voluntari, Ilfov megye

E-mail: casapensii@adventist.ro

A szolgáltatás ellenértékét az Adventista Nyugdíjpénztár bankszámlájára kell befizetni: **RO70BRDE445SV23727864450** – BRD Jolie Ville, a következő megjegyzéssel: „**plata sejur Sovata + a név**”, vagy egyenesen a Nyugdíjpénztár kasszájánál (az Unió székhelyén).

A KÖVETKEZŐ TURNUSOKRA LEHET HELYET FOGLALNI:

május 27–június 6.	június 24–július 4.	július 22–augusztus 1.	augusztus 19–29.
június 10–20.	július 8–18.	augusztus 5–15.	szeptember 2–12.

ÁRAK: SZÁLLÁS + 3 ÉTKEZÉS/NAP/SZEMÉLY

Felnőttek és 14 év feletti gyermekek:	4 és 14 év közötti gyermekek:	Négyéves korig a szolgáltatás ingyenes!
május 95 lej	május 55 lej	
június 100 lej	június 60 lej	
július 110 lej	július 65 lej	
augusztus 110 lej	augusztus 65 lej	
szeptember 100 lej	szeptember 60 lej	

FONTOS!

- ✓ A turnusok vasárnap a déli étkezéssel kezdődnek, és a következő hét szerdáján, a reggeli elfogyasztása után érnek véget.
- ✓ A foglalás maximum 2 hétig érvényes. Ez idő alatt az üdülés árát a fent említett banki folyószámlára kell utalni. Ellenkező esetben, legkevesebb egy hónappal a turnus kezdete előtt, a foglalást töröljük.
- ✓ Az Adventista Nyugdíjpénztár számlájára befizetett pénzt csak kivételes esetekben fizetjük vissza, a Nyugdíjpénztár Tanácsának a jóváhagyását követően.

AZ OTTHON BOLDOGSÁGA

Az otthon boldogsága nagyon fontos. Anélkül, hogy lecsökkentenénk a *homo religious* (a vallásos ember) szerepét, ki kell jelentenünk, hogy az egészséges családdinamikában a *homo ludens* (a pajkos ember) és a *homo festivus* (az ünneplő ember) vetekedik. A játék és az ünnepelés fokozza a család összetartását, és növeli a családtagok boldogságát. Ezek a részletek egy Isten adta egészséges élet szerves részét képezik, attól függetlenül, hogy könnyedén vagy bizonyos árat fizetve ismerjük ezt el.

A játék teológiája

Isten szereti a játékot és az ünnepet, aki a közösség és az imádat érdekében a népe számára egy ünneprendszert hozott létre. A derű és a pajkosság körülvette a teremtés folyamatát. Példabeszédek 8:30–31. versei a következőt osztják meg velünk: „Mellette voltam, mint kézműves, és gyönyörűségem voltam mindennap, játszva öleltem minden időben. Játzva az ő földének kerekességén, és gyönyörűségemetelve az emberek fiaiban.” A Talmud magyarázó, amikor a Zsoltár 104:26. versét magyarázza, a francia fordítás (TOB) hangulatában teszik ezt, és egy olyan Istent mutatnak be, aki játszik a leviatánnal. Íme, a szöveg a magyar Új Protestáns fordítású Biblia alapján: „Ott járnak a hajók, és a Leviatán, amelyet azért formáltál, hogy játszadozzal vele.” Sajnos, számos fordítás a Mindenhatót mogorva képben festve nem tükrözi róla ezt a jelentőségteljes részletet: a Teremtő játszik a teremtésével, és játszott a teremtéskor is.

Isten ajánlata a gyerekvilág számára a játék. Amikor Zakariás, a próféta szemével lerázta szempilláiról a

babiloniai fogsággal járó vándorút porát, és meglátta az újjáépült Jeruzsálemet, mielőtt a felnőttek templomi imádatának fenségességét leírta volna, először bemutatta a gyerekek játékanak helyreállítását: „És megtelnek a város utcái fiúkkal és leányokkal, akik játszadoznak annak utcáin.” (Zak 8:5) Amikor a gyerekek békében játszanak az utcákon, anyjuk hangjára várva, amely asztalhoz szólítja őket, akkor Isten úgy tartja, hogy a városban rend van. A babilóniai fogság előtt éppen ez képezte az isteni aggodalom egyik fő okát: az utcákról hiányzott a játszó gyerekek hangja. Jeremiás könyve 6:11. a következő szavakkal tolmácsolja a töprengést: „Azért telve vagyok az Úr haragjával, elfáradtam azt visszatartani! Önts ki a gyermekekre az utcán, és az ifjak gyülekezetére is egyszersmind.” Ezúttal a héber kifejezés – „gyermekek az utcán” – nem ugyanaz, mint amit Zakariás használ, hanem eredetileg teljesen más értelemmel bír. Ezért nem Isten mosolyát, hanem az Ő haragját vonja maga után. A kifejezés itt „az utca gyerekére” utal. Jeremiás próféta idejében a gyerekek utcán hányódó gyerekké váltak, ami az otthonuk megrongálódását feltételezte. Már nem játszadoztak az utcákon, hanem elhagyták a családjukat.

Ha Isten értékeli a játékot, és bennünket a saját képére alkotott, ebből az következik, hogy mi pajkos lények vagyunk. A játék maga a megvalósult teológia és a keresztény szolgálat egyik kulcsösszetevője. Az élő hit az élő tapasztalatokban, az alkotásban és a játékban fejeződik ki. Sajnos, sokak számára, ami vidám, az nem lehet szent. Sokaknak nagyon nehezen elfogadható az a vélemény, hogy valami szent vidámságot és nevetést tud szerezni. Ha az egyház felvállalja a játék teológiáját, akkor a családokban jó lesz már ezen a földön, és a mennyek országa is nagyobb jelentőséget kap. A játék nem más, mint visszatérés Istenhez. A kifejezés Platónról származik, de alkalmasnak tűnik.

Egy játékos családi kapcsolat felé...

Sok család és gyülekezet tévedt el a halál árnyékának völgyében amiatt, hogy a szentség fogalmát egy mindig komor és lehetetlen Istennel társították. A protestáns egyházak általában nagy sarcot fizetnek a puritán munkaerkölcsnek. Ez lecsökkentette a fogékonyságot a vidámsággal szemben, és a pajkos légkörről helytelen fogalmat alkotott, mivel időfecsérlésnek tartották. Ugyanakkor a munkára majdnem szentséges szertartásként tekintettek.

Nem állunk távol a puritán életszemlélettől. Évekkel korábban személyesen megkérdeztünk több tíz fiatalról, hogy a szüleikkel kapcsolatosan melyek a legkellemesebb

emlékeik a gyerekkorukból, amik hirtelen az eszükbe jutnak. Több mint 60%-uk azt válaszolta, hogy nem emlékszik különös örömekre a szüleikkel kapcsolatosan. Az emlékeikben általában a kemény munkát társították, ami miatt a szülők egész nap hiányoztak otthonról. Ugyanakkor minden fiatal, aki az emlékei között örömteli pillanatokat talált a szülei társaságában, az a velük való játék pillanatához fűzte.

A következtetés több mint nyilvánvaló! A munka rabjává tesszük magunkat, a gyertya mindkét felét meggyújtjuk azzal a szándékkal, hogy enyhítsük a gyerekeink életét, ám nem marad már időnk játszani velük. Évekkel később szomorú meglepetéssel tudatosítjuk, hogy ők nem az ajándékokat, hanem azok tálalási módját értékelték. A *FamilyFun Folyóirat* 2015-ben egy kérdőívet tett közzé, amelynek két pontja nagy jelentőségű: a válaszadók 88%-a szerint heti egy este közös játék sokkal boldogabbá tenné a családot, mialatt 12%-a jobban örülne egy nagy képernyős televíziónak. A családok 71%-a inkább választaná a közös nyaralást, mint a nappali felújítást.

Az ókori kínaiak azért építették a Nagy Falat, hogy védekezzenek a betörések ellen. A történelem azonban azt mondja, hogy a támadók a legtöbbször bejutottak, és nem kellett átmászni vagy megkerülni a falat. Elég volt az örök lekenyerezni, és így bejutottak a kapukon. A kínaiakat annyira lefoglalta a fal építése, hogy nem maradt idejük a gyerekeik számára. Ennek a következménye az árulás lett, mert a következő nemzedéket örökként alkalmazták, és azok nem érezték kötődést az elődeik iránt.

Néhány ötlet a család boldogságának fokozására

A keresztény család azért alakul meg, hogy folyamatosan növelje a világban található boldogság mennyiségét. Az alábbi ötletek némelyike segíthet a család boldogságáért megtett utazásunkban.

Az ünnepek számának növelése. Ahelyett, hogy évente egyszer ünnepelnék születésnapot, készítsünk egy nagyobb tortát, és vágjuk el kettőbe. Az egyik felét a születésnapon, a másik felét pedig lefagyasztva őrizzük meg egy fél évvel későbbre. A tortát több szeletre lehet vágni, attól függően, hogy mennyit szeretnénk ünnepelni. Azért utaltam leginkább a születésnapra, mert érzelmi erősségében ez meghalad minden más közönséges ünnepet. Ha nem értünk egyet a kijelentéssel, próbáljunk meg csak egyszer a társunk születésnapjáról elfeledkezni, és majd hamar meglátjuk... Ám ne szorítkozzunk kizárólag erre az eseményre! Ünnepezzük meg a gyerekek jegyeit, a derülítő gondolkodást, az önzetlenséget, a küldetést és sok más! Az ünnepek csupán a családtagok ötletességén múlik.

A nászút megismétlése. Évente egyszer olyan helyre utazzunk, ahol még nem jártunk. Tegyük ezt a nászút megismétléseként, még akkor is, ha közben megszülettek a gyerekek. Egy új hely varázsa már garantálja a fokozott

érzelmeket. Ehhez társítsunk kellő mennyiségű meglepetést a családtagok számára. A kiválasztott hely ne legyen költséges vagy egzotikus, csak új! A családi örömet jelentő tevékenységek csúcán a gyerekek és a felnőttek számára mindig a kirándulások állnak.

A játékra szánt idő maradjon érintetlen. Rendeljünk el magunk számára játék időt. Ez az idő elsőbbséget élvezzen! Léteznek játékos könyvek a családok számára. Az internet számos forrást tartalmaz. Ahol nincsenek gyerekek, játszanak a társak. Azok, akik túlságosan szégyenlősek a játékhoz, nehezen védhetik meg az álláspontjukat a Biblia fényében. Ábrahám Sárával játszott, Izsák Rebekával, ami pedig a Sulamit bújócskáját illeti, mindenki megbizonyosodhat a Szentírás lapjairól.

Sokszorosítsuk a nevetéssel töltött alkalmakat. Nancy van Pelt, a Hetednap Adventista Egyház egyik legnagyobb szakembere család témában. Sok évvel korábban részt vettem egy előadásán Bukarestben. Ekkor kijelentette, hogy egy személynek legkevesebb tízszer kell nevetnie egy nap, amiből legalább egyszer a szája a fülig érjen. Ugyancsak kifejtette az előadásában, hogy milyen gyógyító hatása van a nevetésnek, megjegyezve, hogy Loma Lindán működik egy nevetés terápiás osztály. Ez a tény senkit sem lepjen meg, hisz maga a Biblia állítja: „a vidám elme jó orvosságul szolgál” (Péld 17:22).

Figyelem a táplálkozásra! A tanulmányok azt igazolják, hogy 30–50%-ban a helyesen táplálkozó depressziós betegek érzelmi egyensúlyra jutottak.

Az ember veleszületett hajlamként igyekszik visszaszerezni az életörömét. Fontos, hogy az egyház támogassa az ilyen tevékenységeket és gondolkodásmódot, ha szeretné a tagok közötti kapcsolatokat megerősíteni, és a családok örömét fokozni. ■

Dr. Remus Soare lelkész, Spanyolország

KÖSZÖNÖM, URAM, HOGY NEM SZÜLETTEM NŐNEK!

A nők helyzete a történelem folyamán

Szofoklész kétezer-ötszáz évvel ezelőtt a következőket mondta: „Egy férfi élete többet ér, mint ezer nőé.”¹ Közel száz évvel később Xenofon kijelentette: „Egy nő minél kevesebbet lásson, minél kevesebbet halljon, és minél kevesebb kérdést tegyen fel.”²

Abban az időben a férfiak szerepe létfontosságú volt, mivel a nők nem mehettek háborúba, és szigorúan tilos volt számukra olyan tevékenységeket folytatni, amelyek csak a férfiakat illették meg. Mindezek mellett mindkét kijelentés a nő helyzetéről alkotott helytelen felfogásról árulkodik – és ez évezredek keresztül uralkodott.

A világ majdnem minden társadalmában a nő alacsonyabb rendű szerepet játszott a férfinél. Az elhanyagolt, elnyomott, lelkileg vagy testileg kihasználta, állandóan síró vagy féltő asszony az emberiséget megrengető háborúkkal karöltve a világunk leghűségesebb és legszomorúbb képe – egy olyan világról, amely nem sokban különbözik a szótlan élőlényekétől, amelyben mindig az erősebb uralkodik.

Igaz, hogy a háborúba nem mehettek nők. Az is igaz, hogy ahova karizom kellett, oda nem használhatták a nőket. Ám ez koránt sem jelenti, hogy ők kevésbé fontosak, értelmesebbek, mint a férfiak. Nem alkalmasak a háborúra, de megtehetnek olyan dolgokat, amelyekre a férfiak nem képesek. Például: a férfiak nem képesek a szülésre, sem a tejelválasztásra a csecsemő táplálásában. Ínség esetén a nők háborúzhathatnak, de a férfiak sosem szülnék, sem nem szoptathatnak csecsemőt. Ez nem jelenti azt, hogy a nők felsőbbrendűek vagy fontosabbak a férfiakkal.

A nő státuszának meghatározásában elkövetett nagy hiba

Az idők során elkövetett nagy tévedés az volt, hogy a nőt a férfivel összehasonlítva mérték. A felmérések mindig a férfit előnybe helyező esetekben történtek. Nem mérték fel azokon a területeken, ahol ő rendelkezett előnnyel. Miért kell összehasonlítani a férfit a nővel? Miért kell meghatározni a felsőbbrendűt? Vannak olyan területek, ahol a férfi magasabb rendű, és olyanok is, ahol a nő az.

Amit Szofoklész, Xenofon és mások nem értettek meg vagy nem akartak megérteni, hogy ketten egymástól nagyban különböznek, nem első- és felsőrendűek. A teremtéskor Isten „férfinek és nőknek”³ teremtette őket, egymástól különbözőnek. Mialatt sok hasonlóság létezik közöttük, azonban sok különbség is. A testinél nagyobb eltérések vannak közöttük. Az Alkotó úgy döntött, különbözőnek teremti őket, hogy egymást kiegészítsék.

Isten szemében mindketten egyenlők, de eltérő szerepük

Nagyon tetszik nekem, amit Ellen G. White ír: „A nő töltsé be azt a tisztiséget, amelyet Isten eredetileg neki szánt, mint aki a férjével egyenrangú. A világnak olyan anyákra van szüksége, akik nem csupán névleg, hanem a szó eredeti jelentésében édesanyák. Bizonyára mondhatjuk, hogy a nő anyai kötelességei szentebbek és magasztosabbak a férfiénál.”⁴

Isten előtt a nő és a férfi egyenlő. Mindkettő ugyanolyan értékkel rendelkezik az Ő szemében. Mindkettőért az Úr Jézus meghalt. Egyik sem fontosabb a másiknál. Mindössze eltérő szerepet kaptak. Nem a férfi rendelkezik a szülés és a gyerekek táplálásának feladatával, hanem a nő. Az anya nem rendelkezik a családfő (a család papjának), a háború, a favágás stb. feladatával. Ez a férfié. A szerepek eltérőek.

Melyik a fontosabb, a fogó vagy a kalapács? A kérdés helytelen, mert mindkettő fontos, csak a munkakör eltérő. Amit tehetünk a fogóval, nem tehetjük a kalapáccsal és fordítva. Így van ez a nővel és a férfivel. Mindketten fontosak, de eltérő szereppel rendelkeznek. Amikor megértjük ezt az igazságot, akkor több, családon belüli hiányosságot sikerül eltávolítani.

Az uralkodás ideál vagy következmény?

A Szentírás beszél az uralásról, az uralkodásról, ám meg kell nézni, hogy ez ideál vagy következmény. Íme, mit mond a Biblia: „Felette igen megsokasítom viselősséged fájdalmait, fájdalommal szülsz magzatokat; és epekedel a te férjed után, ő pedig uralkodik te rajtad.”⁵

Tartsuk szem előtt, hogy Isten Évának ezeket a bűnbeesés után mondja, nem előtte. 1Mózes 3:14–19. versei a bűnbeesés következményeit tartalmazzák. Az „uralkodik te rajtad” kifejezés a többi büntetés mellett – mint az orca veritékével szerzett kenyér, a porba visszatérés, a fájdalmas szülés és a kígyó porban csúszkálása – nem a lehető legjobb állapotot jelenti, hanem a bűn következményeit. Az uralás, az uralkodás nem ideális helyzet, hanem a bűn következménye, és átoknak bizonyul minden helyzet, ahol a nő vagy a férfi uralkodik.

Isten Évát az Ádám oldalbordájából és nem a lábsontjából teremtette

Igaz, hogy a bűnbeesés után „a bűn vizályt hozott, és egységük csak úgy tartható fenn, ha az egyik enged a másiknak. Elsőként Éva vétkezett. Azért esett kísértésbe, mert Isten parancsával ellentétben eltávozott társa mellől. Ádámot rávette a bűnre, ezért Isten őt a férje alá vetette. Ha az elbukott emberiség gyakorolta volna Isten törvényének az elveit, ez az ítélet – bár a bűn következménye volt – áldást jelentett volna számukra.”⁶

Ez nem jelenti azt, hogy Ádám Éva fölé rendeltetett volna. „Isten Évát egy bordából teremtet-

A NŐ
STÁTUSZA
GEORGE
PIRLITU

LEGYETEK KEDVESEK,
TÜRELMESEK,
ELNÉZŐK, BELÁTÓK ÉS
ELŐZÉKENYEK! ISTEN
KEGYELME ÁLTAL BOL-
DOGGÁ TEHETITEK
EGYMÁST, AHOGYAN AZT
A HÁZASSÁGI FOGADAL-
MATOKBAN ÍGÉRTÉTEK.

te, amelyet Ádám oldalából vett ki, jelezve, hogy nem uralhata fejként, nem taposhatta lábbal, mint alsóbbrendűt, hanem mellette kellett állnia, mint vele egyenlő, akit a férfi szeret és véd. Az ember része, második énjé volt, csont a csontjából és hús a húsból, tanúsítva azt a szoros egységet és szerető ragaszkodást, amelynek e kapcsolatban meg kell lennie.”⁷

Az egyenlő felek közötti látható alárendelés

Pál apostol a nőről és a férfiről beszélve a következőket mondja: „Ti asszonyok, engedelmeskedjétek a ti férjetekeknek, amiképpen illik az Úrban.”⁸ „Pál férjük iránti engedelmes viselkedést ír elő a nőknek. A keresztény családi kapcsolatok erkölcsé nyilvánvaló, amikor kitűnik, hogy a különbség és az alárendelés sosem feltételez alsóbbrendűséget. A feleségnek megparancsolt engedelmesség csak egyenlő felek között figyelhető meg, nem egy szolgai alárendeltség, hanem önszántú alázat abban az értelemben, amelyben a Teremtő a férfit fejnek rendelte. Minden közösségnek vezetőre van szüksége. Még ma is, amikor annyit harcolnak a férfi és a nő közötti egyenjogúságért, úgy a nők, mint a férfiak lenéznek olyan

férfit, aki nem vállalja fel családja szeretetteljes vezetését.”⁹

Érdekes, hogy Pál apostol engedelmességet kér az asszonyoktól, a férfiakat pedig arra buzdítja: szeressék a feleségüket. Nem arra inti őket, hogy uralják a társukat, hanem a következőt tanácsolja: „Ti férfiak, szeressétek a ti feleségeteket, miképpen a Krisztus is szerette az egyházat, és önmagát adta azért.”¹⁰ Mekkora egyensúly és milyen nagy bölcsesség van Pál apostol szavaiban! Azzal a kérésével, hogy a nők rendeljék alá magukat a férjüknek, semmilyen szín alatt nem sugallta a nők alsóbbrendűségét a férfiakkal szemben, hanem egyszerűen tudatosítani akarta bennük a házastárs Istentől kapott vezetői tisztsége elismerésének a szükségességét.

Senki se uralkodjon!

„Se a férj, se a feleség ne kíséreljen meg önkényuralmat gyakorolni a másik felett! Ne próbáld kényszeríteni a másikat, hogy engedjen a kívánságodnak! Ezt nem tehetitek meg, ha meg akarjátok tartani egymás szeretetét. Legyetek kedvesek, türelmesek, elnézők, belátók és előzékenyek! Isten kegyelme által boldoggá tehetitek egymást, ahogyan azt a házassági fogadalmatokban ígértétek.”¹¹

Nem kerülhetem ki Ellen White tanácsát egy olyan férfi számára, aki félreértette Istentől kapott szerepét: „Nagyon sokat vársz a feleségedtől és a gyermekeidtől. Mindenben hibát találsz. Ha vidám, boldog természetű lennél, és kedvesen, gyengéden szólnál a családodhoz, akkor a felhők, a szomorúság és a boldogtalanság helyett napfényt vinnél az otthonodba. Túl nagyra tartod a véleményedet; szélsőséges álláspontot foglaltál el, és nem akarsz, hogy a feleséged véleménye olyan súlyú legyen, mint amilyennek lennie kellene a családodban. Nem ápolod magadban a feleséged iránti tiszteletet, és a gyermekeidet sem neveltetted arra, hogy tiszteljék anyjuk véleményét. Nem tetted őt egyenlővé magaddal, hanem magadhoz ragadtad a kormányzás gyeplőjét, és saját kezdeddel irányítod, erősen tartod azt.”¹²

A keresztény családokban egy másik fajta hozzáállásnak kell léteznie, mivel a férfi és a nő Isten kezének alkotása, és mindkettőért ugyanazt az árat fizette. ■

Georgel Părlitu, a Havasalföldi Egyházterület elnöke.

¹ Ovidiu Drâmba, *Istoria Culturii și Civilizațiilor*, 3. kötet, 117. o.

² *Idem*.

³ 1Mózes 1:27

⁴ Ellen G. White, *Boldog otthon*, 195. o. (angol oldalszám)

⁵ 1Mózes 3:16

⁶ Ellen G. White, *Boldog otthon*, 98–99. o. (angol oldalszám)

⁷ *Idem*, 25. o.

⁸ Kolossé 3:18

⁹ Adventista Kommentár, *Efézus 5:22-ről*

¹⁰ Efézus 5:25

¹¹ Ellen G. White, *Boldog otthon*, 101. o. (angol oldalszám)

¹² Ellen G. White, *Boldog otthon*, 195. o. (angol oldalszám)

INTEGRITAS NEMZETKÖZI KÖZÉPISKOLA

Értésítünk benneteket, hogy Isten kegyelméből egy új adventista iskola létesült Romániában. Az *Integritas Nemzetközi Középiskola* a bibliai nevelési alapelvekre épült, és célja a tanulók szellemi, testi, erkölcsi és társadalmi képességeinek harmonikus fejlesztése olyan oktatási program keretében, amely az elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzését a Biblia tanulmányozásával, hasznos munkával és a társadalom javát szolgáló küldetéssel ötvözi.

Az *Integritas Nemzetközi Középiskola* önfenntartó intézmény a Dél-Erdélyi Egyházterület fennhatósága alatt, amely Marosvásárhelytől 7 km-re, gyönyörű természeti környezetben található.

Az *Integritas Nemzetközi Középiskola* az *E. A. Sutherland Oktatási Társaság (EASEA)* tagja. (Az EASEA egy olyan szervezet, amelyet az USA felhatalmazott nemzeti és nemzetközi iskolák akkreditálására, a román állam általi felhatalmazása pedig folyamatban van.) Ezen társasághoz tartozó néhány iskola a következő: *Harbert Hills Academy, Ouachita Hills Academy, Heritage Academy, Laurelbrook Academy, Wildwood Adventist School.* Az EASEA és az *Integritas Nemzetközi Középiskola* olyan szervezet, amely támogatja a Hetednapos Adventista Egyház küldetését, és a vele való szoros kapcsolatban fejti ki tevékenységét.

A diákok záróvizsgálja SAT (Scholastic Aptitude Test – ford. megj.), egy világszinten elismert amerikai felmérési vizsga, amely egyenrangú a Romániában a Nemzeti Oktatási Minisztérium által elfogadott érettségi vizsgával. Ezen egyenértékűség nyomán a diákok a tanulmányaik folytatásához választhatnak az országban vagy a külföldön levő felsőoktatási intézmények közül.

Jelenleg az *Integritas Nemzetközi Középiskola* széleskörű tevékenységet folytat. 2017 őszétől megalakult az első IX. osztály 15 diákkal, akik örömmel részesülnek olyan kiegyensúlyozott oktatás-

ban, amelynek célja a jellem formálása ezen a földön az öröklét számára.

A Prófétaság Lelke így bátorít: „A nevelés műve és a megváltás műve tulajdonképpen azonos. Általa Isten az utolsó generációt neveli, *a fiatalok azon seregét*, amely betölti a Földet az Ő dicsőségével, és általuk jut célba az evangélium hirdetésének munkája. Amikor a valódi nevelés megkapja a kellő figyelmet és fontossá válik, ez lesz a jele annak, hogy a menny felé közeledünk. Az utolsó nemzedék népeinek előképeként Illés próféta hangsúlyt helyezett a nevelés munkájára, és az utolsó földi munkája az volt, hogy képezte és megreformálta a prófétaiskolákat. Csupán ezek után ragadtatott el...” (Ellen G. White, *Nevelés*, 30. o., angol)

Alázattal, ugyanakkor bizalommal hisszük, hogy az *Integritas Nemzetközi Középiskola* Isten tervének része erre az időre, és azért imádkozunk, hogy *menedékvárat* jelentsen a fiatalok és áldást az egyház Nevelési Osztálya részére.

További információért felkereshetitek iskolánk Facebook oldalát vagy a www.liceulintegritas.ro honlapot. ■

Mihai Goran igazgató

LELKI PROJEKT VAJDAHUNYADON

Az imacsoport utáni közösségápoláson újabb szolgálati ötleteken gondolkodtunk. Az Úr munkájáért lelkesedő testvérnők már mindenféle missziós tevékenységben részt vettek, de... talán volt még hely másvalami számára is. „Olyan sokan vannak, akik még nem hallottak drága Megváltónk szeretetéről” – mondta lelkesen Margareta, a „Tábita” felelős. Többet szerettek volna a szép, de csupán elméleti összejöveteleknél. Újrakezdtük az imaórákat, bölcsességet kérve, és azt, hogy az Úr az Ő akarata szerint nyissa meg a szemünket.

"HÁT NEM EZ-É
A BŐJT, AMIT
ÉN KEDVELEK:...
HOGY AZ ÉHEZŐ-
NEK MEGSZEGD
KENYEREDET, ÉS
A SZEGÉNY BUJ-
DOSÓKAT HÁZAD-
BA BEVIGYED...
ÉS TESTED ELŐTT
EL NE REJTSZD
MAGAD?"
(ÉSA 58:6-7)

Az imaóra után nem sok idő telt el, amikor egy prédikáció szavaitól indítva Margareta az egyik szükségben levő szomszéd család számára megvásárolta a mindennapi kenyeret. A boldogságukat látva és a szolgálat örömét átélve, tapasztalatát megosztotta Larisával, a Női Misszió Osztályának vezetőjével. Más testvérnők is csatlakoztak hozzájuk: Lucica, Mariana és Victoria, és sokan mások, akik pénzzel és egyéb szükséges dologgal segítenek. A többi már történelem. Ez az „Oszd meg kenyeredet a szükségben levővel” nevű projekt eredete, vagy ahogy mi hívjuk. „A kenyér projekt”.

Röviden: a két testvérnő elment a polgármesteri hivatal szociális segélynyújtási részlegéhez, és a projektükről beszélve elkérték a valóban szükségben levő családok laccímét. Meg is kapták a cí-

meket. Egy „társadalmi felmérés” típusú látogatás következett, amikor felmérték a családok szükségleteit. Ezután felvették a kapcsolatot a meglátogattak környékén levő pékségboltok vezetőivel, és a napi kenyér árát egy hónapra előre kifizették.

Látva a „terepen” levő helyzetet, a mindennapi kenyér, más alapélelmiszerek és ruhasegélyek (a sajátos szükségletek függvényében) biztosítása mellett megpróbálunk segíteni a családoknak egy állandó jövedelem megszerzésében, hogy így anyagilag is függetlenekké válhassanak. A mi segítségünk ideiglenes a szükségletek és a sürgősség alapján. Így havonta átlagosan 9 családot támogatunk. Ennyi fér a költségvetésünkbe. A projekt nem rendelkezik nagy összegekkel, de hiányt sem szenved. A szegények és az árvák Ura gondoskodik arról, hogy a forrásaink elegendőek legyenek a segítségre szorulóknak a szükségleteinek kielégítésére.

Emellett minden télen az ünnepek idején a „Kenyer” projekt segítséget kap a különböző támogatók részéről, különösen a gyerekeknek elkészített csomagok által. Ezek megfelelő alkalmak arra, hogy a látogatáson emlékeztessük őket: Jézus Krisztus az adományozó, aki önmagát adta mindannyiunk megmentéséért. A projektről hallva egyre több nem adventista adományozó jelent meg. Alkalmanként a franciaországi Montpellierben lévő adventista gyülekezet részéről is kapunk pénzt.

(1 év projekt): a terv első évének megünneplése. Balról jobbra haladva: Alulírott, Gabriela Popa (Társadalmi Segélynyújtási Igazgatóság képviselője), Margareta Toderasc testvérnő, Viorel Arion, polgármester, a polgármester úr felesége, Larisa Atamanenco testvérnő, Ion Buciuman lelkész

A projekt „lelke”: balról jobbra – Larisa Atamanenco testvérnő, Lucica Păsărelu, Margareta Toderasc, Victoria Bontoș, Mariana Bandi

A Lingurar család különleges helyzetben van. Öt gyerekük közül kettő súlyosan beteg. Mihai, az édesapa, egy fafeldolgozó üzemben dolgozik – sok és nehéz munka kevés fizetéssel. Ana, az édesanya, a gyerekekre vigyáz. Mihai szüleinél laktak leírhatatlanul nehéz körülmények között. A helyzetüket látva a helyi (Vajdahunyad mellett) polgármesteri hivatal támogatásként egy kis telekrészt adott nekik, ahova elkezdtek egy házat építeni. Lassacskán haladtak, és sikerült felépíteniük egy három szobás otthont melléképületekkel.

A két felnőtt a biztos földél alatt úgy gondolta, hogy Mihai testvére családjának – Ion és Violeta két gyerekükkel együtt – szintén szüksége volna lakrészre. Ion napszámosként dolgozik ott, ahol munkát talál, Violeta pedig a gyerekekre vigyáz. Tudták, hogy ez milyen... Ezért rövid tanácskozás után felajánlották az egyik szobájukat. Így tehát abban a lakásban négy felnőtt és hét gyerek lakik. Így érkezünk hozzájuk. A mindennapi kenyér mellett alkalmanként ruhát és különböző élelmiszereket viszünk nekik. Minden alkalommal, amikor meglátnak, a gyerekek nagyon boldogok – ugrándoznak és a karunkba ugranak. Együtt játszunk. Bátorítjuk a szülőket. Ugyanakkor elrejtjük a könnyeinket...

Rostaş Gyuszi és Erika családjában három gyerek van. Náluk is a mindennapi kenyér a szükséges minimális segítséget jelenti. Ők is Vajdahunyad mellett élnek egy dombon az erdő közelében. Van elektromos áramuk, de fával fűtenek. A „mellékheyliség” az udvar végében található. A fürdő pedig egy alkalmi luxus... Mindketten napszámosként dolgoznak. Amikor nincsenek otthon, a gyerekek magukra maradnak. A megjelenésünk minden alkalommal ünnepi esemény. „Anyá, jöttek az emberek a papával (étellel)!...” – kiáltja a 10 éves Péter. A két „nagy” gyerek szabad szárnyra bocsátja a boldogságát. A legkisebb, Ionuţ, csak ül és figyel. Nem tudok rájönni, hogy nem tud beszélni, vagy csak egyszerűen nem találja a megfelelő szavakat. De a kék szeme mindent elmond. A tekintete a szívünkig hatol. A felnőttek próbálják az érzelmeiket takargatni, de az arcuk és a szemük ragyogása elárulja őket. Mi meg újra elrejtjük a könnyeinket... A reményről beszélünk nekik.

Ez csupán két „közepes nehézségű” eset. Más családok „jobb” helyzetben vannak, de drámai esetekkel is találkoztunk. Ám a körülményektől függetlenül, ezeknek a sokak által elhanyagolt családoknak az anyagi szükségletein túl meleg, bátorító szavakra van szükségük; valakire, aki törődik velük, meghallgatja és megérti őket, és beszél nekik a Jézus Krisztus általi megváltás

örömhíréről. Itt van szükség a cselekvő gyülekezetre. Ahogyan sok más esetben, a testvérnők itt is gyümölcsözteshetik adottságaikat, talentumaikat és együttérzésüket. A vajdahunyadi testvérnők odaadása ragályos és lendületet ad. Serkenti és buzdítja a gyülekezetet.

2016 áprilisában, a tevékenység első évének végén arra gondoltunk, hogy megemlékezünk az eseményről, és Istenünk dicsőítésére hálaadási istentiszteletet szerveztünk, akit szeretnénk a szolgálatunk által felmagasztalni. Meghívottként jelen volt több lelkész, Vajdahunyad akkori polgármestere a feleségével együtt, a polgármesteri hivatal szociális segélyek részlege igazgatóságának képviselője, a támogatók nagy része, különböző meghívottak és természetesen a megsegített családok. A hálaénekekkel, különböző beszédekkel és a projekt bemutatásával színesített program mély hatást gyakorolt a jelenlévőkre.

A projekt immár harmadik „életévének” vége felé egy új mérföldkőnél istentisztelet keretében emlékezünk meg, amikor dicséretünk és imádatunk száll fel ahhoz, aki naponta gondunkat viseli, és mi több, arra hív bennünket, hogy álljunk azok mellé, akiknek a gondviselő és a megváltó Isten létezéséről még hallani kell!

Soli Deo Gloria! ■

A Bánáti Egyházterület Női Misszió Osztálya részéről: **Mutnean Rezső-Károly** gyülekezetalapító

**A KENYÉR
PROJEKT
MUTNEAN
REZSŐ-KÁROLY**

**"A HÍVŐK SOKASÁGÁ-
NAK PEDIG SZÍVE-LELKE
EGY VALA; ÉS SENKI
SEMMI MARHÁJÁT NEM
MONDÁ MAGÁÉNAK, HA-
NEM NÉKIK MINDENÜK
KÖZ VALA."
(AP CSEL 4:32)**

A Lingurar család

BÜNTŐL MENTESEN

Broșteanu (fekete sapkában) Bilbiie Titel úrral, a Dâmbovița megyei Buciumeni-i reintegrációs központ adminisztrátorával.

Alexandru Cinteza ügyész tanulmánya szerint a gyilkosságok 1,9%-ában az alperesek a bűncselekmény időpontjáig nem voltak alkoholfogyasztók. A többi, 98,1%-ból 44,8% alkalmi iszákos, míg a hátralevő 53,3% a szeszesitalok állandó fogyasztójának vallotta magát. A tanulmányban Alexandru Cinteza megállapítja, hogy a kapott eredmények „olyan érvként szolgálhatnak, amelyek alátámasztják az alkoholtartalmú italok gyakori fogyasztásának hosszú távú káros hatását, ami úgy nyilvánul meg az intellektuális, az önkéntes, az öncenzúrázó funkciók módosulásában, hogy az érintett személy a toxikus anyag hiányában is átlépheti a normalitás határát, eltérő viselkedést tanúsítva.”¹

Ugyanebben a helyzetben volt Constantin Broșteanu úr is. Borbélyként szakszerűen végezte munkáját a lakásában berendezett műhelyben. Azonban foglalkoztatta a jellem fejlődése, és az otthonába fogadott egy látogató csoportot, akik bibliai tanácsokkal látták el a családdal, egészséggel, erkölccsel, valamint az alkoholfogyasztásról és más káros szenvedélyekről lemondással kapcsolatban. Megjegyzendő, hogy Broșteanu úr rendszeresen fogyasztott alkoholt; kezdetben kisebb mennyiséget, ám idővel 42 évesen már napi 2 liter vodkát is megivott.

Szokása szerint egyik nap a helyi ivóban volt, hogy hódoljon a szenvedélyének. A két liter alkohol elfogyasztása után a széken ülve elaludt. Egy adott pillanatban „pofon-özönre” ébredt, ami az egyik ivócimborája részéről érkezett. Meghökkenve, és az alkohol miatt kissé még mámorosan, Broșteanu úr rárontott a támadójára, és megölte.

A rendőrség letartóztatta, és magához térve Broșteanu úr megjegyezte, hogy semmiről sem tud, csak annyit, amennyit a szemtanú elmesélt neki. Az ügyét kivizsgálták, majd 15 év börtönbüntetésre ítélték. A valóságra ébredve és a történeten elmélkedve az elkövetett tettet megbánta, és tudatosult benne, hogy minden az alkoholfogyasztásból indult ki. Börtönből börtönbe helyezték. A Dâmbovița megyében levő, legnagyobb biztonságú Mărgineni-i börtönbe érkezve kinevezték a börtönszemélyzet – beleértve az egység igazgatóját is – borbélyának. Az idő múltával nyitott fogva tartási rendszerbe került. A munkaprogram után egy udvaron, a szabad levegőn lehetett 22 óráig. Ezen az udvaron több rabtársa is tartózkodott, akik a börtönben különböző tevékenységeket végeztek.

Az egyik nap két fogoly – akik rendszeresen részt vettek a Humanitárius Börtönszolgálat Szövetsége (ASUP) által szervezett eseményeken – séta közben vallásos témákról beszélgettek, és érveléseikben bibliaverseket használtak fel. Mivel Broșteanu úr minden nap bűnbánattal élt a szívében, és lelkileg meggyötört volt a bűnbocsánat és a béke keresésében, a két fogoly beszéde felkeltette a figyelmét. Ezért úgy döntött, hogy követi őket, és meghallgatja a társalgásukat. A foglyok egy ideig nem

is tudták, hogy Broșteanu úr a nyomukban van, és nagy érdeklődéssel figyeli őket. Egy adott pillanatban észrevették, hogy egy fogolytársuk követi őket a téma után érdeklődve. Hozzá léptek, és meghívták a bibliai szemináriumokra, amiket a börtön iskolájának egyik osztálytermében tartottak.

Annak ellenére, hogy Broșteanu úr csak négy osztályt végzett, és nagyon nehézkesen olvasott, úgy döntött, részt vesz az órákon. A szemináriumon minden résztvevő a Bibliában megkereste a kérdésekre a választ, és felolvasta. Amikor Broșteanu úrra került a sor, és csak lassan betűzgetett, a szemináriumot vezető személy más foglyot választott, hogy felolvassa a szöveget; Broșteanu úr elhatározta, hogy megtanul jobban olvasni. A témák annyira megragadták a figyelmét, hogy szívesen részt vett az ASUP önkéntesei által tartott tevékenységeken is. Attól a pillanattól kezdve a Biblia lett az ábécés könyve, amiből folyékonyan megtanult olvasni; a Szentírás megváltoztatta az életét. A foglyok és a személyzet tagjai egyaránt észrevették az átalakulást rajta. A személyzet egyik tagja, amikor eljött megnyiratkozni, a kis borbélyszalon asztalán vallásos könyveket láthatott, amik megváltoztatták az életét, és Broșteanu úr olykor arra kérte, hogy vegye kezébe a Bibliát, és olvasson fel neki, amíg ő megnyírja.

Mivel a büntetés letöltése után félt visszatérni a falujába, egy ideig a Buciumeni-ben levő reintegrációs központban lakott. Ez idő alatt meglátogatta az önkénteseket, akik a fogsága idején irányították a lépéseit. Ezenkívül felkeresett egy volt foglyot és a családját is (egy nagy létszámú családot), akik különböző nehézségeken mentek keresztül. Felajánlotta nekik az anyagi támogatását, de leginkább arra szakított időt, hogy el-

beszélgesse a korábbi feyenc édesapjával, aki alkoholfüggő volt, és a saját tapasztalatai alapján elbeszélte, mennyi rosszat okozott neki az alkohol.

Az idő múlásával felvette a kapcsolatot a családjával, és hazatért. Itt újra megnyitotta a borbélyműhelyét, és egy darab mezőgazdasági földet is művelt. Elégedetten mesélte, hogyan segített neki a jó Isten abban, hogy békében visszatérjen a településére, és emellett lehetőséget kapott a tisztességes élethez. Örömmel tölti el, hogy szombatoként testvérekből álló kis csoport gyülekezik az otthonában, hogy a Bibliából olvasson és Istenhez imádkozzon. Ám úgy tűnik, ezeket az örömeket beárnyékolja a lelki fájdalom: szomorúan elmondja, mennyire szeretné, hogy Isten segítsen a feleségének is lemondani az alkoholfogyasztásról: *Sajnálom, én szoktattam rá az ivásra! Nagyon kérek benneteket, imádkozzatok, hogy a mennyei Atya segítsen neki hátat fordítani az alkoholnak!* ■

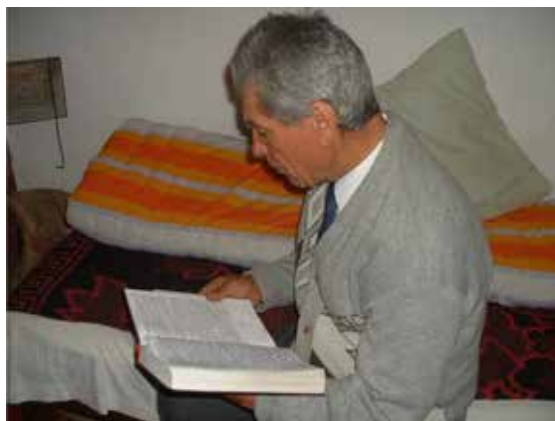
¹ Cintează, A. (2006). Kriminológiai tanulmány a 2004-ben bíróságok előtt bejelentett gyilkossági bűncselekményekről. (Studiul criminologic privind infracțiunile de omor consumat – sesizate instanțelor de judecată în anul 2004.), *Revista de criminologie, de criminalistică și de penologie*, (2), 19–47. o.

George Aroiu szociális gondozó, Humanitárius Börtönszolgálat Szövetsége (ASUP)

A MEGVÁLTO PÉLDAJA SZERINT GEORGE AROIU

"VALAMINT A VIRÁGOK A NAP FELÉ FORDULNAK, HOGY MINDENT MEGVILÁGÍTÓ SUGARAI SZÉPSÉGÜKET ÉS ARÁNYOSSÁGUKAT TÖKÉLETESBÍTSÉK, HASONLÓKÉPPEN KELL NEKÜNK IS AZ IGAZSÁG NAPJA FELÉ FORDULNI, HOGY RÁNK RAGYOGJON A MENNYEI FÉNY, ÉS JELLEMÜNK HASONLÓBÁ LEGYEN KRISZTUSHOZ." (ELLEN G. WHITE, JÉZUSHOZ VEZETŐ ÚT)

Ötven alkalommal olvasta el a Bibliát.

Broșteanu (kék ingben) George Aroiu szociális gondozóval együtt segít egy volt feyenc házának építésében.

MENEDZSERT KERES AZ ADVENTISTA KÓRHÁZ

Adventista Kórház olyan személyt keres menedzseri beosztásba, aki magáénak vallja e nagyszabású projekt misszióját és szemléletmódját, valamint a keresztény értékrendet.

Íme, a legfontosabb elvárások:

- Egyetemi végzettség Vállalkozási, Kórházi Adminisztráció területen, vagy egészségüggyel kapcsolatos formális képzés. Előnyt jelent a Vállalkozásadminisztráció szakon szerzett magiszteri diploma;
- Kórházi/klinikai adminisztrációban vagy ügyvezetésben szerzett minimum négy év tapasztalat;
- Kiváló kommunikációs és vagyonkezelési képességek;
- Tervezési, szervezési és felügyelői képesség; a többféle terv valamint alkalmazott koordinálásának képessége; független munkavégzés, kreatív problémamegoldó képesség, hatékony együttműködési készség;
- Becsületesség, fogékonyság, nyitottság az újra, rugalmasság, munkabírás és stressztűrő képesség, kezdeményezőkézség;
- Haladó szintű angol nyelvtudás;
- A Microsoft Office programcsomag kiváló ismerete, adatok rendszerezése és feldolgozása, online munkavégzés;
- Hajlandóság kiutazásra az Egyesült Államokba kiképzés végett;
- B-kategóriájú hajtási jogosítvány.

Amit ajánlunk:

- Kiváló munkakörülményeket;
- Motiváló fizetést;
- Kiképzést a kaliforniai (AEÁ) Loma Linda Orvosi Egyetemen;
- Hosszú távú munkaszerződést;
- Az optimális munkavégzéshez szükséges eszközöket.

Az önéletrajzot és a szándéknyilatkozatot az office@spitaluladventist.ro e-mail címre várjuk 2018. március 30-ig.

További részletek és információk a következő telefonszámokon: 0748011122 / 0748011123; valamint a már említett e-mail címen kaphatók.

Ștefan Tomoioga
elnök, Hetednapi
Adventista Egyház,
Romániai Unió

Remus Bența elnök,
Romániai Támogató
és Kezdeményező
Egyesület (ASI)

Str. Călărășilor nr. 16, ap. 1
Tîrgu Mureș, 540044

+ 40 748 011 122
+ 40 748 011 123

office@spitaluladventist.ro

www.spitaluladventist.ro

ORSZÁGOS ADVENTISTA KONVENCIÓ

SZOCIÁLIS MUNKA ÉS KÜLDETÉS

2018. ÁPRILIS 27-29.

Jóság és felelősség!

MOTTÓ:

„MIT AKARSZ, HOGY CSELEKEDJEM VELED?” (Lk 18:41)

Meghívjuk az esemény iránt érdeklődőket, hogy jelentkezzenek a <http://uadventus.ro/conventieNAMS2018> honlapon.

Bővebb információk:

Tel. 0753 142 622

E-mail: secretariat@uadventus.ro

Meghívott: Oliver Glanz tanár, Andrews Egyetem (AEÁ)

Jelentkezés a www.uadventus.ro/zileleua2018 honlapon.

A jelentkezési űrlap kitöltése alapján korlátozott számban térítésmentes szállást és étkezést biztosítunk a jelentkező fiataloknak.

Adventista pasztorál-
teológia

Óvodapedagógus- és tanító-
képző szak

Szociális munka szak

„Doctor Luca” Egészségügyi
Főiskola, Cernica

**UNIVERSITATEA
ADVENTUS**

*2017. november 29-től az
Adventista Teológiai Intézet új
megnevezése: Adventus Egyetem
(227/2017 törv.).

Bővebb tájékoztatás:

Tel. 0753 142 622

E-mail: secretariat@adventus.ro

A „VARÁZSLATOS” TÉNYEZŐ ÉS AZ EMBERI SZEXUALITÁS LELKISÉGE

Az Adventszemle előző számában megjelent cikkemben a nemiség elszemélytelenedésében megnyilatkozó társadalmi romlás ellensúlyozásának szükségessége mellett érveltem. Ezúttal, e célt szolgálva, megvizsgáljuk a nemiség elszemélytelenedése mögött húzódó „varázslatos” tényezőt. Az alábbiakban tehát elemezni fogjuk az *erős*-nak az emberi nemiségben játszott szerepét, annak természetét és jellegzetességeit, mindezt a bibliai lelkiség látványában.

Az erős az emberi nemiség kontextusában

Meglepő az a pontosság, amivel a Szentírás a Példabeszédek 7. fejezetében az *erős*-nak nevezett (18. vers)¹ szexuális impulzus (nemi vágy) természetét és annak velejáróit megközelíti. A leírás figyelmes elemzése felszínre hozza az *erős* által keltett férfiúi és női lélektani-magatartásbeli szempontokat. Már az 5., 7. és 8. fejezet kezdetén egyfajta bölcsesség körvonalai rajzolódnak ki (5:1–2; 7:1–5, vö. 8:22–31), amelyre minden szexuális szempontból érett férfinak szüksége van. Igen, a férfiak igencsak sebezhetővé válnak, amikor szemben találják magukat az erotikus ösztön erejével. A megoldás a férfi (és a nő) erotikus sebezhetőségére Isten megszemélyesített „bölcsessége”.

A szakemberek figyelemre méltó módon egyetértésre jutottak abban, hogy miként értelmezendő a Példabeszédek 8. fejezetének bölcsessége. A 22. vers egyértelműen metaforikus utalás a szentháromság második személyére.² A gondolatot Pál apostol is kölcsönveszi (1Kor 1:23–24; 2:6–8), és felhasználja az Első Korinthusi levélben, a nemek közti kapcsolat témájának kontextusában (1Kor 5:1–5; 6:12–18; 7:1–40). Isten bölcsessége tehát képes „megvédeni” a férfit a „másik férfi feleségétől”, vagy az erotikus csábításokban jártas „idegen asszonytól” (Péld 5:1–20; 7:4–21). A Példabeszédek könyve nemi (szexuális) elemekben gazdag nyelvezete tragikusan erotikus légkört teremt: „No, foglaljuk magunkat bőségesen mind virradtig a szeretetben; vigadjunk szerelmeskedésekkel (erotikus játékkal).” (Péld 7:18; vö. 6:32)³

Egyértelmű, hogy Isten bölcsessége nélkül az *erős* – a Példabeszédek írója szerint – egy olyan életmód motivációja, amelyből teljességgel hiányzik a lelki szempontokat is figyelembe vevő nemi intimitás. A 7. fejezetben bemutatott jelenetet a fékevesztett érzékiség uralja. Ez a tény komoly kérdéseket vet fel az emberi nemi vágy természetét és hasznosságát illetően. Megfogalmazódik bennünk a kérdés: rendelkezhet-e az *erős* pozitív, konstruktív szempontokkal? A válasz pozitívnak tűnik, ha ugyanannak a szerzőnek – Salamonnak – a másik könyvére, a nemek közti szerelem témájával átitatott *Énekek énekére* gondolunk. (Ezzel a kérdéssel azonban majd egy következő számban foglalkozunk.)

Az emberi és az állati szexuális impulzus (nemi vágy)

Szexuális impulzus⁴ alatt azt a férfi és női nemi érettségtől feltételezett vágyat vagy vonzalmat értjük, amelyet a hormonális-élettani folyamatok vagy az emberi képzelgés indokol. Ez az impulzus motivál arra, hogy testi (szomatikus) egységre vágyjunk egy másik, ellentétes nemű személlyel (sajnálatos tény, hogy sajátságos esetekben az erosznak teljesen megfelel az azonos nemű személy is). Mint ilyen, a szexuális impulzust általá-

ban az *erős*-szal, az érzéki szerelemmel társítjuk (Péld 7:18).

Az erotikus vágy, amit a latin eredetű *libidó* szóval is kifejezünk, ébren tartja a romantikus szerelem lángját, ugyanakkor az a tényező is, amely a nemi aktus létesítését motiválja, amit a partner szexuális szükségéi kielégítéseként él meg. A társ testi adottságai felé irányuló „szükséglet-kielégítés” nem különbözik az állatok közönsülési ösztönétől. Ez azt jelenti, hogy a libidóállapot vagy a testi egyesülés/kielégülés szükségérzetének megjelenése és időtartama – a partner részvételével vagy anélkül – nem magyarázható a lelkiségre vonatkoztatott meghatározás alapján, amelyet cikksorozatunk első részében ismertettünk. Más szavakkal, a kizárólag csak az *erős* által motivált pársási ösztön nem különbözteti meg az embert az állattól. A szexuális vágy perspektívájában az ember és az állat érzékisége közös jellegzetességeket mutat, ezért is használja a Szentírás az emberi romlottság leírására (Ezék 23:19–20; „animalizmus”).

Van mégis egy jelentős különbség ember és állat között: ez utóbbiak képtelenek arra, hogy a képzelőerő segítségével szexuális önizgalmi állapotot előidézve felgyorsítsák a hormonaktivitásukat. Lévn, hogy nincs képzelőképességük, az állatoknak külső ingerekre („képekre”) van szükségük,⁵ míg az ember képzelőereje képes belső ingereket („képeket”) produkálni, a tapasztalati síkon (empirikusan) elérhetetlen valóság reprezentálása által. Következésképpen az embertől eltérően az állati szexuális vágy ösztönszerű és hormonális-időszakos (a pársási időszak által feltételezett; 1Mózes 30:41). Igen ám, de amikor csak az ösztönök dolgoznak, nem beszélhetünk romantikus képességről, hiszen csupán nyers „testiségről” van szó.

Az a tény, hogy az ember képzelőerővel (fantáziával) rendelkezik – mely szándékos és mindig spontán –, jelentősen növeli sebezhetőségét és ugyanakkor felelősségét is e képessége gyakorlásában. Más szavakkal, a képzelőképesség vagy egyéb úton kiváltott szexuális vágy nem különbözteti meg az embert az állattól, mivel a vágy hatása alatt csupán egy szexpartnert keres, és a keresésében nem veszi figyelembe a másik fél emberi méltóságát. Közömbös lesz számára, hogy kivel létesít nemi kapcsolatot, mivel az *erős* szemüvegén keresztül a másikban csupán lehetséges szexuális partnert lát.

A nyers szexuális vágy, akár emberről, akár állatról van szó, nem vezet pszichoszomatikus – testet és lelket magába foglaló – egyesüléshez, hanem csupán testi (szomatikus) egyesüléshez. De ami „természetes” az állatoknál, az erkölcstelen az embernél. Ez az

erkölcstelenség, ami kizárólag az *erős*-on alapuló törvénytelen, alkalmi szexet illeti, a lelkiség hiányából fakad. Következésképpen a lelkiség nélküli szex – még a házastársak között is – csupán „állati”, a testek egyesülése, a „lélek” kárára”. Itt felmerül a kérdés: mit értünk „a lélek kárára” kifejezés alatt? Ahhoz, hogy megválaszolhassuk a kérdést, meg kell ismernünk az embert a Biblia szemszögéből. Azaz szükségszerű egy olyasfajta embertan (antropológia) bemutatása, amely híven tükrözi a Biblia emberről szóló tanításait.

Mielőtt rátérnénk az emberről szóló doktrína bemutatására, érintenünk kell egy másik, gyakorlati vonatkozású kérdést:

Hogyan vezessük le a szexuális vágyat?

Az előző cikkben leírtakra alapozva rendkívül fontos megjegyeznünk, hogy a posztmodern ethosz (cselekvésmód) „gazdag” erotikus, szexuális kísértéseknek teszi ki az embert, mi több, arra bátorítja, hogy önszántából tegye ki magát ezeknek a kísértéseknek. Ily módon a posztmodern ethosz nagy mértékben megkönnyíti a törvényes, házasságon belüli szexuális kapcsolat és a törvénytelen, „állati” nemi vágy kielégítése közötti határvonal eltörését, mind az egyéni, mind a társadalmi tudatban.⁶

Ilyen helyzetben egy őszinte keresztény felteheti magában a kérdést: hogyan győzhetném le a szexuális kísértések és az erotikus vágy kihívásait, ha azt állandóan táplálja a világszinten járványszerűen terjedő érzékiség? A válasz kulturálisan feltételezett, és olyan általánosan elfogadott, mi több, társadalmi, orvosi, erkölcsi és vallásos szempontból is elfogadhatónak nyilvánított, állítólagos mellékhatások nélküli módszerben rejlik, amit „gyors megoldás”-nak neveznek. Ez a gyors megoldás, amelyet egyaránt ajánlanak férfiaknak és nőknek a szexuális vágy levezetésére: az önkielégítés.⁷

A posztmodernista választ és az általa felajánlott megoldást azonban meg kell vizsgálnunk a tanulmányorozatban bemutatott felfedezések fényében. A háromszemélyű Isten, illetve az ember kétszemélyű volta és értelmezése – amely a keresztények házastársi-szexuális lelkiségének, paradigmatiszma természetének az alapját képezi – teljességgel kizárja az önkielégítést (maszturbációt). Más szavakkal, Isten trinitárius, valamint az ember binitárius fogalma gyökereiben összeférhetetlen az önkielégítés gyakorlatával. A nemi intimitás nem egy, hanem két, egymással

**A SZEXUALITÁS
LELKISEGE
SZALLOS FARKAS
ZOLTÁN**

**TEHÁT AHHOZ, HOGY
EREDMÉNYESEN KE-
ZELJÜK A SZEXUÁLIS
VÁGYUNKAT, MINDE-
NEKELŐTT SZÜKSÉGES
ELKÖTELEZNÜNK MA-
GUNKAT A BIBLIAI LEL-
KISÉG ÉRTÉKEI IRÁNT.**

szövetségben levő ember közösségét feltételezi (az ember a bibliai meghatározás szerint kettős lény: férfi és nő). E tény által (hogy ti, ketten egy testté válnak) a kapcsolatuk túlmutat önmagán: a szentháromságot alkotó három isteni személy közötti mélységes, elbűvölő egységre és szeretetre.

Az „állati vágyak” alapjellegzetessége az – a házasságon belüli szerelmi vonzódással ellentétben –, hogy könnyen enged a nemi izgalom önkielégítés vagy alkalmi partner „használatá” által történő kényelmes enyhítésének. E két „megoldás” egyike sem egyeztethető össze a bibliai teológiával vagy a Szentírás embertanával (antropológiájával). Összeférhetetlen a bibliai teológiával (az Istenről szóló bibliai doktrínával) és az antropológiával (az emberről szóló bibliai hitalapelvvél), mivel egyik sem paradigmaticus, azaz önmagán túlmutató. Helytelen, mivel nem mutat a Szentírás által bemutatott istenségben megnyilatkozó, nem szexuális természetű szeretet hármasságának a titkára, amelyre megfelelően, szándékosan és szabadon, csak a házasságon belüli, bibliai lelkeség meghatározta nemi vonzalom képes.

Mi több, a szexuális vágy levezetése kedvezményezettjének személyes méltósága és személy volta, valamint a szexuális vágy levezetésére „használt” partner személyes méltósága és személy volta semmilyen értéket nem képvisel az állati szenvedély vezette ember számára. Más szavakkal, a buja erotika szempontjából sem a szexuális vágy levezetését igénylő, sem a szexuális vágy levezetésére használt társ nem képes elkerülni a nemiség elszemélytelenedését. Amint azt fentebb már említettük, a nemiség elszemélytelenedését Ezékiel és Példabeszédek könyve szuggesztív módon „állati” szexként írja le. Ez azzal magyarázható, hogy a buja vágyak vezérelte személy úgy viselkedik, mint „a nyáj egy tagja”, és úgy kezel másokat, mintha „a nyáj többi tagjai” lennének (Ezék 23:20; Péld 7:22).

Tehát ahhoz, hogy eredményesen kezeljük a szexuális vágyunkat, mindenekelőtt szükséges elköteleznünk magunkat a bibliai lelkeség értékei iránt. Ehhez elengedhetetlen a mentálhigiéné következetes ápolása (Fil 4:8; vö. Mt 5:27–32) egy olyan, elmélkedésen és szemlélődésen alapuló, bibliai szempontból is fenntartható gyakorlat révén, amelynek tárgyát a Szentírás egészséges, módszertanilag is jól strukturált tanulmányozása folytán felfedezett gondolatok képezik.

Az Ige elismeri a házasságon belüli nemi vonzódás és szerelem mennyei ajándékát, mi több, e szeretet és vonzódás lángját maga a Szentírás

trinitárius Istene lobbantja fel (Énekek 8:6). Ezt a szexuális szeretetet és kényelmet az Énekek éneke *agapé*-nek nevezi (2:7; 3:5; 8:4–6; LXX), míg a Példabeszédek könyve a látszólag ugyanazon érzelmi állapotot *erős*-nak (7:18; LXX). Miért van ilyen határozottan hangsúlyozott különbség két, látszólag egyforma érzelmi állapot között? E kérdés megválaszolásához egy olyan téma megvizsgálása szükséges, amelyet lapunk egy következő számában fogunk bemutatni. ■

¹ A preklasszikus epikus görög dialektusban (Kr. e. 800–500) az *erős* „lelki” és nem „testi” elemként van jelen, azaz az embernek a görög istenségek iránti magatartását fejezi ki. Jelen tanulmányunkban a szót a „szexuális vágy” értelemben használjuk, amely már Platónnál sem volt idegen; lásd Anders Nygren, *Agape and Eros* (London: SPCK, 1954), 49–52. o. A *koíné* görög nyelvben (Kr. e. 300-tól Kr. u. 600), a *Septuaginta* (LXX) változatában (Kr. e. 200), az *erős* már a testi szexualitás teljes szemantikai töltetében jelenik meg (Péld 7:18; 30:16).

² Figyelemreméltó tény, hogy Isten (Jahve) „bölcességé” megszemélyesítés, amely mögött – a Példabeszédek könyve 8. fejezetének alapos szövegvizsgálata nyomán – azonosítható a szentháromság második személye; lásd Richard M. Davidson, „Proverbs 8 and the Place of Christ in the Trinity”, *Journal of the Adventist Theological Society*, 17/1 (2006): 33–54. o.

³ Felhívjuk az olvasó figyelmét a „bölcességnek” a Példabeszédek könyve és az Első Korinthusi levél héber gondolkodásmódjában körvonalazódó krisztológiai fogalma, valamint az ókori Görögország filozófiai és társadalmi gondolkodásmódjában tetten érhető diszkurzív, ideatikus és erotikus fogalma közötti gyökeres ellentétre. A „bölcesség szerelmesei”, a görög filozófusok [*filo-sofoi*, bölcselek, írástudók], mint Theokritosz, Achilleusz Tatosz, Szolón, Arisztophanész, de főleg Szókratész és Platón, a homoszexuális erotika (a *pederasztia*) hirdetői voltak. Szerintük a homoszexuális – általában nem házastánítvánnyal, partnerrel létesített – aktus filozofikus lépés a gondolatok tiszta esztétikumra felé. A Krisztus előtti V. század Athénjának társadalmi gyakorlatában a *pederasztia* fogalmába a pubertás kort még el nem ért fiúkkal létesített szexuális kapcsolat is beletartozott. – *Symposium* (ford. R. E. Allen; New Haven, Conn.: Yale University Press, 1991), 248b5-c2; 252e1-5; 254a2,a5-7,b1,b2-3,b5-7,b7-c3,e5-7; 255e5-7; 257b6.

⁴ Az *erős* természetét és szerepét elemző kutatásunk alapjául a bibliai anyag mellett Thielicke *Theological Ethics* című munkája szolgált (3:35–44).

⁵ Az Egyesült Államokban készült, a „Hereford” fajtához tartozó bikákról szóló terjedelmes és pontosságra törekvő tanulmány kiemelte a tényt, hogy az a bika, amely 30 percen keresztül vizuális szexuális ingereknek volt kitéve (végignézhette más bikák párzását), jelentősen izgatottabbá vált szexuális szempontból, és a párzási képességei is jobbabbak voltak azon társaihoz képest, akiket nem ért vizuális szexuális ingerlés. Lásd D. R. Mader and E. O. Price, „The Effects of Sexual Stimulation on the Sexual Performance of Hereford Bulls”, *Journal of Animal Science* 59/2 (1984): 294–300.

⁶ Ellen G. White az „animal passion/propensities”, „állati szenvedély”, „állati hajlam” kifejezéseket használta az „emberi” lény státusszal összeegyeztethetetlen szexuális vágyának a leírására, *Testimonies on Sexual Behavior, Adultery and Divorce* (Nampa, ID: Pacific Press, 1980), 110–111., 113., 115.

⁷ Robert Crooks és Karla Baur, *Our Sexuality* (XI. kiadás; Belmont, CA: Wadsworth, 2011), 231–235.

ISTEN 10 TÖBB MINT PARANCSA AZ ELSŐ KIJELENTÉS

Az Isten bölcsessége tíz kijelentésbe foglalta össze a mindenkori társadalom legmegbízhatóbb törvényrendszerét, amely ma is elengedhetetlen számunkra. A különböző parancsolatok ugyanakkor állandó támadás alatt állnak. Néha a második parancsolat *tűnik el*, a negyedik parancsolat értékelődik át, a tizedik *oszlik ketté* vagy az egész Tízparancsolat *töröltetik el*. Amint Istennek gondja volt arra, hogy az ember számára egy erkölcsi irányvonalat mutasson, úgy a gonosz is állandóan gondoskodik róla, hogy a törvény címzettjéhez az isteni üzenet torzultan vagy egyáltalán ne jusson el. Ezért fontos megjegyezni, hogy a törvény nem ideig-óráig tartó, hanem érvényessége azonos annak adójával, Istennel, aki a törvényt maga jelentette ki.

Az első parancs vagy kijelentés ezt szándékszik megerősíteni. Miután tisztázódott, hogy ki adta a törvényt, megtudhatjuk azt is, hogy milyen szerepe, hatalma van a törvényadónak: „Én, az Úr, vagyok a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptomnak földéről, a szolgálat házából (2Móz 20:2)”. Természetszerűen felmerül a kérdés: Miért nem érvel Isten azzal, hogy Ő teremtette az embert? Akkor talán egyetemes érteke lehetne a törvénynek, így meg csak Izráel népére szorítkozik... - vélekednek egyesek.

Az előbbi cikkben tisztáztuk már, hogy a teremtéskor adatott az embernek a törvényt. Ám a rabszolgasorba került zsidó nép elfeledte igazi származását és Istenének erejét is. Ezért érvel Isten a szabadításával, mert a népnek meg kell emlékezni és bízni is kell az Úr hatalmában. Bármelyik nép, amely elfelejti, elveszti öntudatát, könnyen uralható és félrevezethető. Ezzel magyarázható, hogy egy kis kellemetlenség miatt a nép akár hajlandó újra a szolgaság igájába hajtani fejét, mert számára az a természetes. Nem érti és nem is tudja igazán értékelni a szabadságát. Izráel népe a Kipling¹ által lefestett *Maugli-szindrómában* szenvedett: alacsonyabb rendű életvitelt folytatott annál, amire a Teremtője szánta.

A történelem folyamán a vezetők mindig is megpróbálták a népet öntudatától megfosztani. Az ilyen népet könnyen lehetett uralni. A rómaiak a „divide et impera” (oszd meg és uralkodj) elv alapján működtek. A megosztás egyik legjobb megvalósítása mindig is az eredet eltörlésének vagy megmásításának alkalmazásával történt. A nép, amely nem rendelkezik egy magasztos, példa értékű, emlékeztetőre vagy akár büszkeségre méltó múlttal, az nem rendelkezik egy összefogást, összetartást érdemlő jövővel sem. Orwell tö-

mören megfogalmazta, hogyan is működik ez a gépezet: „Aki uralja a múltat, az uralja a jövőt is; aki uralja a jelent, az uralja a múltat is.” A hatalmon levőnek mindig szándéka volt átírni a leigázott nép történelmét; ezt próbálták meg a nagyhatalmak a saját nemzetünk és mások történelmével is, mert ezt tanulták a gonosztól, akinek örök érdeke volt, hogy gyökerestől kitörölje az ember emlékezetéből az Isten képét, és azt, hogy ő az Isten kezéből származik.

Ugyanez történt a hitbéli vagy a vallásos öntudat átírásával. Az Augsburgi Békeszerződés, amely 1555-ben véget vetett a protestáns és a katolikus világ egyik nagy politikai harcának, élő példája ennek. A szerződésben hangot kap a földesúri jog: *Cuius regio, eius religio* (Akié a föld, azé a vallás is). Tehát nem a hit, nem a Szentírás, hanem a politika és a felsőbb hatalom határozza meg, hogy ki mit és hogyan hisz, és hitét hogyan gyakorolja. Ez afféle vallási, lelki rabszolgasági rendszer. Ebben az esetben nem az Isten szabja meg az ember dolgait, hanem az ember az Isten dolgait a többi ember számára.

Ezzel magyarázható a fejlődésben megjelenése is. Lehet hihetetlennek tűnik, de maga Charles Darwin, a fejlődés-tan atyja hitt Istenben, hitt a teremtésben, még ha nem is úgy, amint azt mi tesszük², ahogy a Szentírás tanítja. Ám a tan az idők folyamán *magasabb szintekre* jutott, így a tudósok sikerrel kiküszöbölték Istent a saját teremtett világából. Ma már tudománytalanak ítélik azt, aki hisz a teremtés-tanban és elutasítja ezáltal az evolucionizmust.

Ugyanezt a célt szolgálja az ősrobbanás elmélete is, amely még nagyobb igyekezettel harcol az ember Istentől való eltávolításáért, azt állítva, hogy maga a föld és az élet egy véletlenszerű robbanás eredménye. Az elmélet legszomorúbb része pedig az, hogy annak kidolgozója, Georges Lemaître, római katolikus pap és egyetemi tanár volt Belgiumban.

ISTEN TÍZ
AJANDÉKA
BARABAS
ADORJAN

"LEGYETEK ANNAKÁÉRT KÖVETŐI AZ ISTENNEK, MINT SZERETETT GYERMEKEK: ÉS JÁRJATOK SZERETETBEN, MIKÉPEN A KRISZTUS IS SZERETETT MINKET, ÉS ADTA ÖNMAGÁT MIÉRETTÜNK AJÁNDÉKUL ÉS ÁLDOZATUL AZ ISTENNEK, KEDVES JÓ ILLATUL." (EF 5:1-2)

Mindez nem így lenne ma, ha az ember eleget tesz a mózesi tanácsnak: „Csak vigyázz magadra, és őrizd jól a te lelkedet, hogy el ne felejtkezzél azokról, amelyeket láttak a te szemeid, és hogy el ne távozzanak a te szívedtől teljes életedben, hanem ismertesd meg azokat a te fiaiddal és fiaidnak fiaival.” (5 Móz 4:9)

Az első parancsot tehát alapot vet az összes többinek. Ha ezt a lényeges valóságot kiemeljük az egyenletből, az összes többi romba dől. Nem szerethetjük az Istent mindenünkkel, ha nem hiszünk a létezésében és embertársainkat sem fogjuk magunkhoz hasonlóan szeretni, mert csak akkor láthatjuk hozzájuk hasonló értékűnek a mellettünk élő, ha elfogadjuk, hogy ő is ugyanannak a Teremtőnek a gyermeke, tehát Isten szemében ugyanannyit ér, mint mi. Ám Teremtő nélkül a fejlődéstan arra tanít, hogy az erősebb faj fennmarad, a gyengébb elvész... Ezt akarja a gonosz elérni az első parancsot aláásával.

Végezetül az első parancsot Istene a megváltás Istene. Nem elegendő az, hogy Isten lé-

tezik, még az sem, hogy Ő az egyedüli Isten az Univerzumban (Ef 4:6, Zsolt 46:11 stb.). Nekünk, bűnösöknek szükségünk van a Szabadító Istenre. Minket nem az egyiptomi rabságból, hanem a bűn egyetemes elnyomása alól kell Isten megszabadítson. Isten egyetemes uralkodása egyetemes szabadulást kínál az embernek (2 Sám 22:3, Zsolt 18:3 stb.) Rajta kívül senki sem szabadíthat meg, mert nincs senki másban üdvösség (ApCsel 4:12). És ha Isten a szabadítás Istene, vajon a törvényei nem a szabadság törvényei?

Az első parancsot a hitünk koordinátáinak a meghatározása, a kiinduló és a megérkezési pont beazonosítása. Isten a Teremtő, Ő az Újjáteremtő! Ha ezt elfogadjuk, szabadok leszünk! ■

¹ Rudyard Kipling, *A dzsungel könyve*, 1894.

² „Felemelő elképzelés ez, amely szerint a Teremtő az életet a maga különféle erőivel együtt eredetileg csupán néhány, vagy csak egyetlen formába lehelte bele...” Charles Darwin, *A FAJOK EREDETE természetes kiválasztás útján*, 332. old., Budapest, 2004.

Barabás Zsolt-Adorján lelkész, Dél-Erdélyi Egyházterület

Történelmünkől származó leckék » » » » »

A KIS DOLGOK FONTOSSÁGA

Néha aprónak tűnő dolgokon múlik egyesek megnyerése vagy elvesztése az örök életre. Elfeledhetjük, hogy ezek az egyéniségünk alapvető kifejezései, és a maguk módján vagy visszatükrözik, vagy nem az Úr Jézus jellemét. A most következő tapasztalat (amelynek lejegyzéséért hálás vagyok Toma Magdalénának és Annának) ékesen tükrözi ezt a valóságot. Figyeljünk tehát a részletekre! Ezek nagyban számítanak az embertársaink vagy a szereteteink megnyerésében vagy elvesztésében.

„Sok évvel ezelőtt a tömegközlekedésben dolgoztam jegyárusként. Egyik nap egy fiatal lány mellettem foglalt helyet, majd kivett egy könyvet, és elkezdte olvasni. Mivel közel volt hozzám, én is olvastam, és megleptek annak szép gondolatai. A lány észrevette, hogy én is olvasom a könyvet, ezért nagyon figyelt arra, hogy ne lapozzon tovább, mielőtt én nem fejeztem be az oldalt.

Egy adott pillanatban összecsukta a könyvet, és leszálláshoz készült. Egyszerre vágy ébredt bennem a könyv elolvasására, és szerettem volna megkérdezni, honnan

szerezte, és én hogyan juthatnék hozzá. Amikor beszélni akartam, rájöttem, hogy nem vagyok képes kimondani egy szót sem. Ám hiába harcoltam magammal. Egyszerűen néma maradtam. Közeledett a megálló, és láthatóan leszállni készült. Én még mindig néma voltam. Egyszerre kitörtem: „Kisasszony! Honnan szerezte ezt a könyvet?”

Akkor közelebb jött, elhalasztotta a leszállást, és megígérte, hogy megszerzi nekem a könyvet – így odaadtam a laccímemet. A jelzett időre elhozta a könyvet. Szárnyaltam a boldogságtól. Aztán kértem, hogy egy Bibliát is hozzon. Nem elegendőek a szavak arra, hogy leírjam az örömet, amellyel kezemben tartottam Isten Igéjét.

Attól kezdve egyre szorosabbá váló kapcsolat alakult ki közöttem és Máté Magdaléna (férje után Toma) között. Látni, hogy mennyire szeretném megismerni Istent, és engedelmessé válni neki, meghívott a Grant gyülekezetbe, amelynek tagja volt. Egy ideig rendszeresen odajártam.

Felmentem a karzatra, onnan láthattam a kórust, amelyben Magda is énekelt, és mindenki mást is. Lenyűgözött, és csodálatot váltott ki belőlem az a békés és csendes hangulat, amely a jelenlevőkön uralkodott. A gyülekezet és főleg a kórus által előadott énekek arra indítottak, hogy felkiáltssak: „Soha semmi nem fog elválasztani engem ettől a gyülekezettől!” Hazatérve tele voltam boldogsággal, mintha már nem is a földön járnék.

Ám, ahogyan ezen a földön semmi szép dolog nem tartós, a férjem az apámmal szövetkezve mindenféle akadályt gördített az utamba, majd egy valódi üldözés kezdődött. A férjem arra kényszerített, hogy disznóhúst főzzek, és egyek belőle. Apám munkából hazafelé jövet várt, és az örökséggel fenyegetett, pedig addig még semmit sem adott nekem. Ez a jelenet gyakran ismétlődött, amely káromkodással és szitkozódással társult. Egyik nap megbetegedtem, kórházba kerültem, ahol műtétre vártam. A tudat megrettentett, mivel egy nappal korábban egy fiatal lány életét veszítette a műtőasztalon. Isten azonban megmentett egy másik orvos által, aki megszabadított a sebészeti beavatkozástól.

Időközben a férjem – Dorel – és apám között komoly összetűzés keletkezett, így apám már nem látogatott bennünket. Felmérve egészségügyi állapotomat, Dorel felajánlotta, hogy ne dolgozzak amíg felépülök. Kihasználtam a kegyelmi időt, és olvasással töltöttem azt. A Próféta Lelke ihlette írásaiból elolvastam a *Jézus élete*, *A Jézushoz vezető út*, *A nagy küzdelem* című könyveket és másokat is. Amikor kissé felépültem, a férjem munkaideje alatt idős embereket látogattam, és segítettem nekik.

Több mint egy év után elkezdtem dolgozni, de szombaton szabad voltam. Örömmel vártam már a keresztség pillanatát. Négy év várakozás után sem kaptam meg a jóváhagyást a Vallásügyi Minisztériumtól a keresztségre.

Mivel Magda Bukarestből el akart költözni, szeretne volna, ha a távozása előtt valóra válna a döntésem; így minden megpróbáltatásomban mellettem állt, függetlenül attól, hogy Dorel péntek este bezárt a házba, vagy eltette a cipőmet (ezért papucsban mentem a gyülekezetbe). Oda félelemmel mentem, hazafelé már repültem.

A boldogságom akkor is megmaradt, ha Dorel kizárt a házból, és késő éjszakáig kint hagyott. Sok év után végre elérkezett a keresztség napja! Bár napos, meleg idő volt, egyszerre az ég elsötétült, hideg szél fújt, és ónos eső esett. Megérkeztünk az Argyas (Argeş) folyóhoz, a keresztség tervezett színhelyéhez. Magda és még néhányan voltak velem. Észrevettük, hogy a hömpölygő folyó ágakat és más maradványokat sodor. Ezeket egy férfi bottal eltakarította. Először a lelkész lépett a folyóba, majd én is utána, ám mintha a gonosz ellenkezni akart volna a szövetségkötéssel, éreztem, amint a víz elvisz. Akkor egy hangot hallottam, amint kiált: „Engedd el magad, engedd el magad!”

Akik a parton maradtak, imádkoztak, és minden bizonynyal az angyalok is közeléptek, mert egy pillanatban a folyó lecsendesedett, és alámerítéssel megkeresztelkedtem. Sohasem felejttem el azt, ahogyan a Megváltó győztesen harcolt értem. Mindig megújítom az akkor megkötött szövetségemet, és igyekszem Jézust az első szeretettel követni egészen az életem végéig.” (Anna)

Mi lett volna, ha Magdát zavarta volna a jegyáros kíváncsiskodó tekintete? Végül is miért segített neki – főleg, ha a könyv témája mélyen vallásos volt? Vagy tarthatta volna kihívóan a könyvet, hogy a jegyáros akarva-akaratlanul lássa, amit olvas. Magda már a vilamoson befejezettnek tekinthette volna a feladatát, és dönthetett volna úgy is, hogy nem segíti őt addig, amíg a meggyőződése megszilárdulnak. Szükség van arra a képességre és hajlandóságra, hogy kitartóan eleget teszünk egy szükségletnek, pontosan beváltjuk az ígéretünket, majd négy éven keresztül állhatatosan támogatunk valakit egészen a keresztségig, majd a teljes keresztyén életig. Anna és Magda kitartó barátsága szülte meg ezt a szép történetet a Megváltóval.

Mindezek kicsiny, jelentéktelen dolgoknak tűnhetnek az embertársaink megmentése szempontjából, ám a mások iránt tanúsított alapvető magatartásunkhoz tartoznak. Az apró figyelmességek azt mutatják meg, hogy az illető személy értékes nekünk. Ez pedig óriási szeretetet feltételez. ■

Beniamin Roşca nyugalmazott lelkész

AZ ADVENTIZMUS ÜTTÖRŐI BENIAMIN ROŞCA

„SEMMITŐL SEM KELL
FÉLNIÜNK, CSAK ATTÓL,
HOGY ELFELEDJÜK
TÖRTÉNELMÜNKBEN
LECKÉIT ÉS AZT,
AHOGYAN ISTEN MINKET
VEZÉRELT.” (ELLEN G.
WHITE: ÉLETÜNK ÉS
MUNKÁNK, 185. O.,
ANGOL)

AZ APOKALIPTIKUS PRÓFÉCIÁK EREDETE II.

DÁNIEL APOKALIPSZISE (2)

ADániel életében megnyilatkozó Szentlélek jelenléte jeleinek teljesebbé mellett¹ ezúttal Jóel és Dániel könyvének további közös elemeit fogjuk bemutatni, valamint néhány szempontot, amely megkülönbözteti egymástól a két könyvet. Miközben a közös elemek a száműzetés előtti apokaliptikus gondolatok jelenlétére derítenek fényt, addig az ellentétet hangsúlyozó elemek rámutatnak bizonyos gondolatok átváltozására és az apokaliptikus irodalmi műfaj igényeihez igazodásra.

Isten hűségese követőit, olyan entitások (valaminek a létszerúsége) és érdekek kerülnek felszínre, amelyek beárnyékolják az igazságot. Akárcsak a történeti szakaszban, az eszkatológiai részben Isten a hozzá hűségese, végidei próbákat átélő gyermekeit a szabadító közbelépésével menti meg.

Van egy fordított minta is, amely mindkét szakaszban megtalálható. Az egyedüli kivétel Belszár tapasztalata, amely eltér a könyv első szakaszában többségben lévő narratív szövegrészekről. Az említett szereplő jellemportréja a gonosz mintáját hangsúlyozza, és Isten elleni kihívó magatartásával – a szent templom edényeinek megcsúfolásával – a narráció keretében elkülönül a leíró rész szövegétől. A Belszáréhoz hasonló jellemportré a profetikus szakaszban is feltűnik. Tudomásunkra jut, hogy a vég idején majd felemelkedik egy ellenfél, aki Isten terve ellen hadakozik, jellemzői pedig: „nagyokat szóló száj”, „hadakozás”, „uralkodás a szentek felett” (Dán 7:8, 11, 20–21, 25). Belszártól eltérően az eszkatológiai ellenség cselekedetei aggasztó méreteket öltenek: a tettei nemcsak a templom ellen irányulnak, hanem Isten ellen is (vö. Dán 8:25 és 11:36–37). Ezúttal is láthatjuk, hogy a két szakasz között ugyanaz a hermeneutikai elv működik, mint amelyet Jóel könyvében megállapítottunk: a történeti rész megalapozza a valóságban az eszkatológiai kijelentéseket, tipológiailag előrevetíti azokat, ugyanakkor hozzájárul jelentésük megértéséhez.

Az Úr napja Dániel apokalipszisében

Az előbb említett szerkezeti jellemzők mellett Jóel és Dániel apokalipszisében egy újabb közös elem rajzolódik ki, és pedig az Úr napjának fogalma. Az Úr napja fogalmához társított eszkatológiai gondolatok sokaságát Dániel könyvében az időtengely mentén rendezhetjük logikai rendszerbe. Támpont az Isten országa megalapításának időpontja. A profetikus leírás részletesen bemutatja az adventet megelőző események történeti-társadalmi és vallásos körülményeit, valamint megemlíti bizonyos eseményeket, amelyek a

Szerkezeti azonosságok

A Jóel próféta által jegyzett irodalmi szerkezethez hasonlóan Dániel könyve történeti és eszkatológiai szövegrészeket foglal magában. Figyelembe véve a természetüket, az előbbieket az első fejezetekben találhatók, ezek a könyv történeti szakaszát (Dán 1–6. fejezet), míg az utóbbiak az utolsó, profetikus részt alkotják (Dán 7–12. fejezet). Ahogy Jóel könyvében is megfigyelhetjük, a történeti leírások szerepe az apokaliptikus utalásoknak a történelmi valóságba helyezése. Nem véletlen, hogy a történeti szakasz bizonyos jellemportréi vagy politikai vonatkozásai felerősödve újra megjelennek a profetikus szakaszban. A következő példák ezt szemléltetik.

Az első szakasz narrációi elegendő pontosítással szolgálnak ahhoz, hogy képet alkothassunk a könyv történeti-társadalmi kereteiről. A főszereplők átélnek Jeruzsálem és a templom megszállásának drámáját, majd a babiloni udvarba hurcolják el őket. Nehéz tapasztalatokon mennek keresztül: egy másfajta imádati rendszert követő társadalomba kerülnek, ahol veszélyben forog a vallási azonosságuk, de az életük is. Azonban mindezek ellenére van egy jó hír is, amely pozitív fényt vet a történetekre: Isten közbelép gyermekei megszabadításáért, a profetikus szakasz eszkatológiai vonatkozásai pedig felerősítik ezt a valóságot. Dániel figyelmeztet, hogy a vég idején lesz majd egy újabb összetűzés, amelyben támadás éri a templomot és

A TÖRTÉNETI LEÍRÁSOK SZEREPE AZ APOKALIPTIKUS UTALÁSOKNAK A TÖRTÉNELMI VALÓSÁGBA HELYEZÉSÉNEK. NEM VÉLETLEN, HOGY A TÖRTÉNETI SZAKASZ BIZONYOS JELLEMPORTRÉI VAGY POLITIKAI VONATKOZÁSAI FELERŐSÖDVE ÚJRA MEGJELENNEK A PROFETIKUS SZAKASZBAN.

második adventtel egy időben, illetve közvetlenül utána történnek.

Az időpróféciái mutatók a „vég idejére” figyelmeztetnek, és jórészt az értelmező angyal (*angelus interpretus*) magyarázataira összpontosítanak. Az angyal megmagyarázza a prófétának, hogy a kosról, kecskebakról és a kis szarvról szóló látomás a történelem utolsó napjaira vonatkozik: „És monda nékem: Értsd meg, embernek fia! Mert az utolsó időre szól ez a látomás.” (17. vers) „És monda: Íme, én megmondom neked, mi lesz a haragnak végén. Mert a végső időre szól.” (19. vers)² Ugyanez az explicit nyelvezet tűnik fel a könyv utolsó fejezeteiben is, amelyekben Dániel arról értesül, hogy a látomásainak az üzenetét majd csak az utolsó időben fogják tanulmányozni és megfejteni: „És monda: Menj el, Dániel, mert be vannak zárva és pecsételve e beszédek a vég idejéig.” (Dán 12:9)

Következtethetünk az eszkaton közelségében történő eseményekre, ha megfigyeljük az Isten országa felállítását megelőző körülményeket. Habár itt nem találunk specifikus időpróféciái mutatókat, Dániel 2. és 7. fejezetének eszkatologikus képe kiegészíti a társadalmi-vallásos nyugtalanság spektrumát, és csupán az adventet megelőző történelmi szakaszt részletezi alaposabban. Jóel könyvéhez hasonlóan Dániel könyvéből is megtudhatjuk, hogy az utolsó események a vas „csillagképe” alatt történnek. Miközben Dániel 2. fejezete bejelenti, hogy a vas betölti majd az utolsó időszakot, Dániel 7. fejezetének állatsorozata egy „negyedik állattal” ér véget, amely „rettenetes és iszonyú és rendkívül erős; és nagy vasfogai vannak, falt és zúzott, és a maradékot lábaival összetaposta” (7. vers). A profetikus képek³ közötti szövegközi megfelelés mellett az a tény, hogy a vas mindkét látomásban megjelenik, a fémnek az eszkaton környezetében történő események megfejtésében képviselt fontosságát hangsúlyozza. Mind a látomás kontextusában, mind a magyarázó szakaszban a vas a háború, a pusztulás és az üldözés fogalmát idézi.⁴ A „szentek népe” abban az ellenséges környezetben is megtapasztalja a Szentlélek jelenlétét, amelyben élnie kell: „És elhullanak az értelmesek közül is, hogy megpróbáltassanak, megtisztíttassanak és megfehéříttessenek a vég idejéig; mert a rendelt idő még hátra van.” (Dán 11:35) A főszereplők próbáinak ismétlődése mellett a nyelvezet utal az eszkaton előtt élő nemzedékek meggyőzésére, hogy megfejtsék a mennyei jövendöléseket, és így teljesebb vagy legalábbis a Dánieléhez hasonló megértést nyerjenek a próféciákat illetően. Ebben az értelemben a könyv utószava igencsak sokatmondó: a mennyei be-

szelgetőtárs utolsó apokaliptikus magyarázatai ellentétbe helyezik a próféta korlátolt értelmezését a végidő nemzedékének különleges képességeivel, ami a jövendölések megfejtését illeti: „És monda: Menj el, Dániel, mert be vannak zárva és pecsételve e beszédek a vég idejéig. Megtisztulnak, megfehéřednek és megpróbáltatnak sokan, az istentelenek pedig istentelenül cselekesznek, és az istentelenek közül senki sem érti; de az értelmesek értik.” (Dán 12:9–10)⁵

Dániel apokalipszise szerint a történelem csúcspontja: Isten országának megalapítása. Az eszkatológiai pillanat bemutatása érdekében a könyv két ízben profetikus szimbólumokat használ, egy esetben pedig explicit nyelvezetet. Ha a „kéz érintése nélkül leszakadó kő” képe (Dán 2:34–35) Isten kizárólagos kezdeményezését hangsúlyozza az új világrend megalapítására, az „öregkorú” és az „emberfia” közötti találkozás képe (Dán 7:13) a trónöröklés ünnepélyes jelenetét tárja fel előttünk. A találkozó eredményének feljegyzése a királyi tekintély átruházásának értelmezését támogatja: „És ada néki hatalmat, dicsőséget és országot, és minden nép, nemzet és nyelv néki szolgálja; az Ő hatalma örökkévaló hatalom, mely el nem múlik, és az ő országa meg nem rontatik.” (Dán 7:14) Dán 12:1–4 explicit nyelvezete kiegészíti az előbb bemutatott szimbolizmust. Az utolsó profetikus szövegszakasz végén megjelenik „Mihály, a nagy fejedelem” a népe elleni páratlan bojkott kontextusában. Közbelépése az életben lévőknek a rég várt szabadulást hozza, a halottak számára pedig a feltámadást (Dán 12:3–4). A profetikus képek közötti intertextuális megfeleléseket figyelembe

ESZKATOLÓGIAI KÉPEK DÁNIEL OLARIU

**"MENJ EL DÁNIEL,
MERT BE VANNAK
ZÁRVA ÉS PECSÉ-
TELVE E BESZÉDEK
A VÉG IDEJÉN.
MEGTISZTULNAK,
MEGFEHÉŘEDNEK
ÉS MEGPRÓBÁL-
TATNAK SOKAN, AZ
ISTENTELENEK PEDIG
ISTENTELENUŁ CSE-
LEKESZNEK, ÉS AZ
ISTENTELENEK KÖZÜŁ
SENKI SEM ÉRTI; DE
AZ ÉRTELMESEK ÉR-
TIK." (DÁN 12:9-10)**

A GONDOLATOK ÁTADÁSA A KÉT KÜLÖN KORBAN KELETKEZETT KÖNYV KÖZÖTT AZ APOKALIPTIKUS INFORMÁCIÓK KÖZVETÍTÉSÉNEK FOLYTONOSSÁGÁT SUGALLJA. EZ A PROFETIKUS ÁLLANDÓSÁG NEM CSAK IGAZOLJA AZ ESZKATOLÓGIAI REFLEXIÓK EGYIK NEMZEDÉKRŐL A MÁSIKRA TÖRTÉNŐ ÁTADÁSÁNAK HAGYOMÁNYÁT: A FOLYAMAT A BIBLIAI FORRÁSOK RÉSZLETESEBB HASZNÁLATÁRA DERÍT FÉNYT, MINT AMIT A BIBLIAKUTATÓK ÁLTALÁBAN ELFOGADOTTNAK TARTANAK.

véve levonhatjuk a következtetést, hogy a második advent a következő valóságokat foglalja magába: az ember Fia megjelenése a felhőkön, Isten élő gyermekeinek megszabadítása, a halottak feltámadása és az ellenszegülők megbüntetése.

Dániel apokalipszise nem részletezi a második adventet követő időszak valóságának elemeit. Ennek ellenére a könyv hangsúlyozza mind Isten országának örökkévalóságát, mind a szentek részvételét az új föld kialakításában⁶. Az örök ország megalapítására vonatkozóan Dániel könyvéből megtudhatjuk, hogy ez az ország örökké fennáll, ellentétben minden addigi hatalom mulandóságával: „És azoknak a királyoknak idejében támaszt az egek Istene birodalmat, mely soha örökké meg nem romol, és ez a birodalom más népre nem száll át, hanem szétzúzza és elrontja mindazokat a birodalmakat, maga pedig megáll örökké.” (Dán 2:44) „Az ő hatalma örökkévaló hatalom, amely el nem múlik, és az ő országa meg nem rontatik.” (Dán 7:14) A szentek valóságos részvétele a második adventkor megalapítandó mennyei birodalom kormányzásában újszerű tény a többi apokaliptikus szöveghez képest. Ez az aspektus egyértelműen hangsúlyos Dániel könyvében, mivel ez a kinyilatkoztató elem a négy fenevadról szóló látomás magyarázatban: „De a magasságos egeknek szentjei veszik majd az országot, és bírák az országot örökké és örökkön örökké... Az ország pedig és a hatalom és az egész ég alatt levő országok nagysága átadatik a magasságos egek szentjei népének; az Ő országa örökkévaló ország, és minden hatalmasság néki szolgál és engedelmeskedik.” (Dán 7:18, 27)

Az apokaliptikus műfaj új elemei

Az „Úr napja” fogalma és Dániel apokalipszise által felvetett gondolatok kapcsolata közötti tárgyilagos elemzéshez hozzátartozik az említett gondolatok közötti különbségek feltárása is. A különbségek lényegében azzal magyarázhatók, hogy egyrészt Dániel apokalipszise új elemekkel gazdagodott, másrészt pedig a profetikus irodalom bizonyos fogalmai és a fogalmak különböző árnyalatai továbbfejlődtek, felerősödtek, nagyobb hangsúlyt kaptak. Egyéb pontosítások érdekében az alábbiakban mindegyiket példával szemléltetjük.

Az ótestamentumi irodalomhoz képest újdonság a történelem időszakokra felosztása. Dániel könyve 2. és 7. fejezete összesen négy szakaszt különböztet meg, és ezek mindegyike profetikus kódok által kerül bemutatásra: arany – oroszán, ezüst – medve, bronz – párdúc és vas – sárkány. (Dán

2:31–33, 7:2–13)⁷ Egyéb jövődölésektől eltérően, amelyek a közeljövőben bekövetkező eseményekre derítettek fényt, az említett fejezetek próféciai a teljes emberi történelmet lefedik, a próféta idejétől számítva egészen az idők végezetéig.

Más profetikus kompozíciókhoz képest a magyarázó angyal jelenléte, valamint a kinyilatkoztatás közvetítésekor alkalmazott kódolt nyelvezet különleges jelentőséggel bír. Az első jellegzetesség először Ezékiel könyvében tűnik fel, ahol a jelenre és a jövőre vonatkozó kijelentéseket mennyei lény közvetíti.⁸ A jelképek használata nem újszerű elem a bibliai irodalomban, jóllehet más könyvekben csak elvétve tűnik fel, Dániel könyvében túlsúlyban van, mind a történeti narrációk szintjén, mind pedig a profetikus szakaszban.

Ugyanezen vonatkozásban a mennyei és a földi szféra megbonthatatlan kapcsolata különleges módon bővül. A földi történéseket szemmel követő Istent bemutató profetikus kompozícióktól eltérően Dániel apokalipszise tovább fokozza ennek a motívumnak a jelentőségét addig, míg kijelenti: a mennyei és a földi események kölcsönösen utalnak egymásra. Megjegyzendő példa erre Nabukodonozor esete. A király büszkeségére adott azonnali válaszként a Magasságos összehívja a „vigyázók határozatát”, akiktől megoldást vár. A fenti határozat a maga során földi történéseket idéz elő: Nabukodonozor álma szó szerint teljesezik (vö. Dán 4:13–17, 23–27, 29–33).

Az eszkatologikus ítélet különleges helyet foglal el Jóel és Dániel próféta könyvében, mindkettőben feltűnnek a situációk gyökeres változásai, amelyeket az ítélet idéz elő. E hasonlóságok ellenére mégis a fogalom további fejlődését figyelhetjük meg. Ha Jóel könyvében az isteni ítélet egyetemes esemény az idők végén, Dánielnél inkább egy folyamatban lévő vizsgálat, amelynek kezdete megelőzi az adventet, és majd az ítélethirdetésben jut a tetőpontra.⁹

Másik fontos változás a profetikus látomásokban rejlő egyetemesség. Jóel eszkatológiája szerint a dolgok újra kialakítása a térben feltételezett, az adventet követő események mindössze olyan valóságokra utalnak, amelyek Jeruzsálemre és földrajzi szomszédságára vonatkoznak. Következésképpen az advent inkább gyökeres helyzetváltozást feltételez, amely Júda, mint történelmi entitás működésének folytonosságát hangsúlyozza: „Egyiptom pusztasággá lesz, Edom pedig kietlen sivatag... De a Júda örökké megmarad; Jeruzsálem is nemzetségről nemzetségre.” (Jóel 3:19–20) Ezzel ellentétben Dániel próféciai az egyetemes eszkatológia alapjait fektetik le, amelynek lényege „Isten

országának” kijelentése. Nem elég, hogy az egész földre kiterjed – „betöltte az egész földet” (Dán 2:35) –, hanem átlépi az idődimenzió fizikai kereteit is: „megáll örökké” (2:44). Még akkor is, amikor szóba kerül Jeruzsálem vagy a templom, a szövegkörnyezet figyelmes elemzésével rájövünk, hogy sokkal átfogóbb valósággal van dolgunk, mint a fogalmak egyszerű, „nemzeti” konnotációival.¹⁰

Következtetések

Dániel és Jóel könyvének összehasonlító tanulmánya közös és eltérő elemekre egyaránt fényt derít. A hasonlóságok meglelte egyértelmű érv mellett, hogy mindkét könyvben közös az apokaliptikus gondolatok alapja. Az egyik lehetséges magyarázat – amelyet a jelen tanulmány is javasol – az, hogy Dániel apokalipszise elfogadja, alkalmazza és tovább fejleszti az „Úr napja” fogalmát, melyet Jóel részletesen igazol. Más szavakkal, azok a protoapokaliptikus reflexiók, amelyek ennek a kompozíciónak a domináns elemeit képezik, belefoglaltattak Dániel apokalipszise történetének vázlatos ábrázolásába. Azok a gondolatok, amelyeket ez a fogalom felidéz, a történelem negyedik szakaszára vonatkoznak, és az adventet megelőző, azzal egyidejű és azt követő eseményekre utalnak. Kétségtelen, hogy a történelem szakaszos ábrázolása jogos kérdéseket vet fel e vázlat lehetséges eredetére vonatkozóan (erre a kérdésre egy következő cikkben visszatérünk).

A gondolatok átadása a két külön korban keletkezett könyv között az apokaliptikus információk közvetítésének folytonosságát sugallja. Ez a profetikus állandóság nemcsak igazolja az eszkatológiai reflexiók egyik nemzedékről a másikra történő átadásának hagyományát: a folyamat a bibliai források részletesebb használatára derít fényt, mint amit a bibliakutatók általában elfogadottnak tartanak. Ez a megjegyzés egyben figyelmeztetés is arra nézve, hogy túl gyakran hivatkozunk Biblián kívüli forrásokra az apokaliptikus műfaj eredetének meghatározásakor. Jelen tanulmányban alkalmazott érvelő módszer azt igazolja, hogy a bibliai szövegek képezik az elsődleges ihletforrást az apokaliptikus írók számára.

A fenti megjegyzések az apokaliptikus műfaj újrazvizsgálásához vezetnek. Ahelyett, hogy a priori követelményként állítanánk ennek az irodalmi műfajnak a homogenitását, előbb ajánlott minden apokaliptikus szöveg külön, önálló szöveggé váló elemzése. Csakis így kerülhető el bizonyos merev és anakronisztikus definíciók alkalmazásának vagy attól kívül állónak minősítésük. Következésképpen egy képlékenyebb hermeneutikai keret alkalmazása ellensúlyozhatja az apokaliptikus és történeti elemeket ötvöző szövegeknek az apokaliptikus műfajhoz történő besorolását tagadó tendenciákat.¹¹ ■

Daniel Olariu lelkész, héber nyelvet tanít és ótestamentumi előadásokat tart a cernicai Adventus Egyetemen.

¹ Jelen elemzés az apokaliptikus irodalom fejlődéséről szóló tanulmány folytatása. Lásd „Az apokaliptikus próféciák eredete I: Jóel apokalipszise”, *Adventszemle* 2017. (április), 19–22; valamint „Az apokaliptikus próféciák eredete II: Dániel apokalipszise (1)”, *Adventszemle* 2017 (november), 20–21.

² Dániel könyvében van három szó, amely az idők végét jelöli, mindhárom a könyv végén jelenik meg: „et qet – „az idők végezte” (Dán 8:17, 11:35, 40; 12:4, 9); „m’ed qet „a vég [meghatározott] ideje”, „a végső idő” (Dán 8:19), és „qet hayyamin „a napoknak vége” (Dán 12:13). Ahogyan a 8. és 12. fejezetben használatosak, kölcsönös felcserélhetőséget sejtetnek (vö. Dán 8:17 és 19, valamint Dán 12:9 és 13).

³ Lásd: William H. Shea, „Unity of Daniel”, *Simposium on Daniel*, 2. kötet, ed. Frank H. Holbrook (Washington, D.C.: Review and Herald, 1986), 171.

⁴ A 2. és a 7. fejezet alátámasztja ezt az értelmezést. Dániel 2:40. a negyedik birodalomról kijelenti, hogy „erős lesz, mint a vas; mert miként a vas szét-tör és összetűz mindent; bizony, mint a vas pusztít, mind amazokat szétzúzza és elpusztítja.” Hasonló a nyelvezet a negyedik fenevadat és jogutódját – a „kis szarvat” – illetően is: „nagy vasfogai valának, falt és zúzott, és a maradékot lábával összetaposta [...] ez a szarv hadakozék a szentek ellen, és legyőz éket [...] És sokat szól a Felséges ellen, és a magasságos egek szenteit megrontja.” (Dán 7:7, 21, 25)

⁵ Amint azt már az előző cikkeimben említettem (lásd az 1. lábjegyzetet), a könyv teljességében kiemeli a próféta különleges adottságait, hogy betekints a jövő titkaiba. Dániel adottságát a következő kijelentés tanúsítja: „Dánielben, akit a király Baltazárnak nevezett, nagyobb lélek, tudomány és értelem, álmoknak magyarázata és titkok megjelentése és rejtélyek megfejtése találtott.” (Dán 5:12; vö. 6:3, 1:17) E kijelentések kontextusában meglepő, hogy a könyv vége aláhúzza: a próféta nem fogja megérteni a látomásokat. Ezek a pontosítások megerősítik a feltevést, hogy a végidőben élő nemzedékeknek legalább olyan adottságuk lesz az apokaliptikus jóvendölések értelmezésében, mint amivel Dániel rendelkezett.

⁶ Más eszkatológiai szövegekhez viszonyítva, amelyekben az új ég és az új föld fogalma képezi az eszkatológiai változások csúcspontját, Dániel és Jóel apokalipszise ennek a földnek a benépesítésére utal: „Akkor egygyé zúzódék a vas, cserép, réz, ezüst és arany, és lőnek, mint a nyári szérún a polyva, és felkapá azokat a szél, és helyüket sem találák azoknak. Az a kő pedig, amely leüté az állóképet nagy hegygyé lőn, és betölté az egész földet.” (Dán 2:35; vö. Jóel 3:17, 20) Az a legvalószínűbb, hogy az új ég és az új föld gondolata Ézsaiástól származik (51:16; 65:17; 66:22), amely fogalmat a későbbiekben az újtestamentumi írók is átvettek és felerősítették: 2Péter 3:10–13 és Jelenések 21:1.

⁷ A történelem időszakokra felosztásának a gondolata jelen van mind a perzsa, mind a görög irodalomban. Az első állítás magyarázatához lásd *Bahman Yasht*, a másodikéhoz Hesiod, *Works and Days* [cf. John J. Collins, *Daniel, Hermeneia – A Critical and Historical Commentary on the Bible* (Minneapolis, MN: Fortress, 1993), 162–165. o.]. Mindezek ellenére a négyszakaszos felosztás bizonyos elemei csak Dániel könyvében szerepelnek. A profetikus kinyilatkoztatás bemutatásához alkalmazott algoritmus eredetére és szerepére vonatkozó magyarázatokkal lapunk egy következő számában foglalkozunk.

⁸ Lásd különösképpen Ezékiel könyve bevezető és záró fejezetét.

⁹ Az ítélet képe Dániel könyve 7. fejezetében ezt a következtetést igazolja. Jöeltől eltérően – aki szintén az ítéltre utal – Dániel hangsúlyozza: az ítélet a mennyi udvarnak a történelmi eseményekkel párhuzamos tanácskozását feltételezi. Shea, „Unity of Daniel”, 175–179. o. [lásd főleg a 178. oldalon található diagramot].

¹⁰ Dániel 8:9–14 verseiben a kultikus nyelvezet az uralkodó, amelynek hátterét a templom és a templomi szolgálatok biztosítják. A Biblia szövegkutatóit azonban a figyelmes elemzés arra a következtetésre juttatta, hogy az illető szakasz sokkal átfogóbb valóságokra utal, mint csupán helyi körülményekre (a mennyi templom szemben a jeruzsálemi templommal). Winfried Vogel, *The Cultic Motif in the Book of Daniel* (New York: Peter Lang, 2010), és Martin Pröbstle, „Truth and Terror: A Text-Oriented Analysis of Daniel 8:9–14” (PhD diss., Andrews University, 2006).

¹¹ Dániel könyve 2. fejezet megfelelő példa ebben a tekintetben. Az apokaliptikus műfajhoz való besorolását valószínűleg azért tagadták, mert a könyv első, történeti szakaszában található, illetve az apokaliptikus elemek mellett a szövegben történelmi elemek is jelen vannak. Azonban az apokaliptikus műfaj rugalmasabb meghatározása megengedné, hogy a szöveget ebbe a kategóriába soroljuk. A történelmi és profetikus elemeket ötvöző hasonló szakaszok: Máté 24:1–51; Márk 13:1–37 és Lukács 21:5–38.

ISMERJÜK MEG A BIBLIÁT!

A. Kedves gyerekek! Bibliai utazásunk tovább folytatódik Ésaiai könyvének 6. fejezetétől a könyv végéig, a 66. fejezetig.

1. A látomásban szereplő szeráfok mindegyikének hat-hat szárnya van. Két szárnyukkal eltakarták az arcukat, kettővel a lábukat, de mit tettek a másik két szárnyukkal?

- Eltakarták a testüket
- A repüléshez használták
- Eltakarták a kezüket

2. Mit jelent az IMMÁNUEL név?

- Jézus
- Messiás
- Velünk az Isten

3. Mit jelent a Bibliában az ÁRIEL név?

- Egy híres mosószer neve
- „Isten oroszlánja”
- Egy bibliai város

4. Hány évet adott még Isten Ezékiás életéhez?

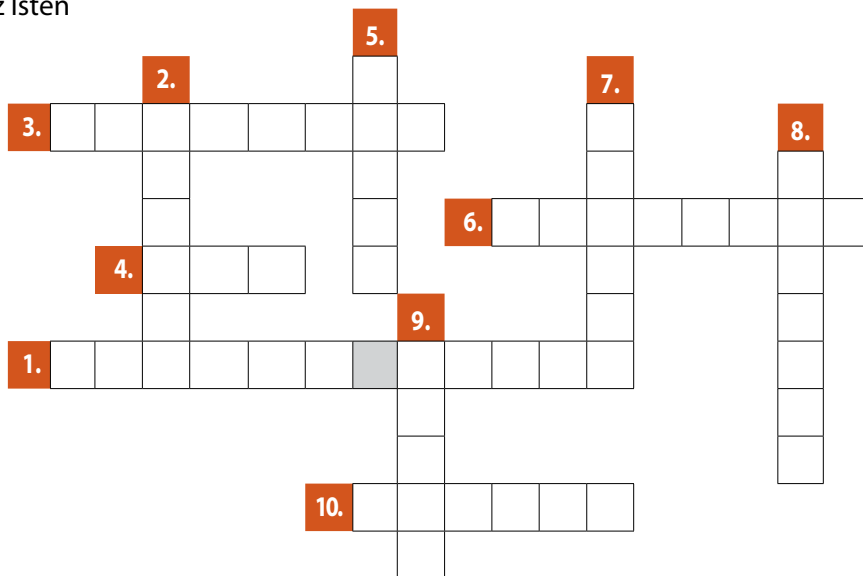
- 15 évet
- 100 évet
- 7 évet

5. Mi történik azzal, aki hisz, ha vízben megy át?

- Megfullad
- Úsznia kell
- A folyók nem borítják el

B. A tíz csapás (2Móz 7–12)

- A hatodik csapás:
- A harmadik csapás:
- A kilencedik csapás:
- Az első csapás:
- A második csapás:
- A negyedik csapás:
- A hetedik csapás:
- Az ötödik csapás:
- Az utolsó és a legszörnyűbb csapás:
- A nyolcadik csapás:

Válaszok: A. 1. b) Ésa 6:2; 2. c) Ésa 7:14; 3. b) Ésa 29:1; 4. a) 38; 5. c) Ésa 43:2; B. 1. Fekete himnó; 2. Tetvek; 3. Sötétség; 4. Vér; 5. Békák; 6. Bögölyök; 7. Jégeső; 8. Dögvész; 9. Halál; 10. Sáskák.

Alina Chirileanu az Unió Gyermekosztályának igazgatója

A NYÁJ BARÁNYKÁI
ALINA CHIRILEANU

A HIT VÉDEKEZŐ RENDSZERE

A hit az élet ereje” – mondta Lev Tolsztoj. Ha földi vándorlásunk alatt megértjük, hogy a hit a legértékesebb kincs, ugyanis az alázattal karöltve kapja a legtöbbet; és a szeretettel együtt teszi a legtöbbet – akkor hogyan őrizzük és erősítsük meg azt e válságos időkben?

Aldozat által...

Miért kölcsönöztek akkora bizalmat egy Jézus nevezetű embernek, aki mindössze harminchárom évet élt az ókori Palesztinában? Mert sikerült megismerniük Őt, mint emberré vált Teremtőt. Az egész világegyetemben az egyedüli személy volt, aki meggyőzően elmondhatta az Istenről szóló igazságot annak ellenére, hogy Óróla teljesen hibás képet alkotott a nagy ellenszegülő és a világ számos híres gondolkodója.

A Mindenható nem kegyetlen, önkényes és haragtartó, mint ahogy lefestették. A kereszten elviselte a bűn zsoldját: teljességre vitt egy olyan tervet, amely végleg megváltoztatta Istennel fenntartott kapcsolatunkat. Meghalt! Krisztus az egyedüli személy a történelemben, aki valóban meghalt. Minden más személy, aki étellelenné vált, most pihen, kivéve azokat, akik feltámadtak, és a mennybe jutottak. Csupán az Úr Jézus kóstolta meg a halált, hogy senki, ne kényszerüljön halálra, aki élete Urának választja. Milyen nagyszerű ajándék!

Mindezek mellett Őt tették e világ káromlásainak és gyalázásának tárgyává. „Az övéi közé jött, és az övéi nem fogadták be őt.” (Jn 1:11) Érzékennyé tesz bennünket az Isten-ember alázattal teli megértése; így ez a lenyűgöző érzet részét képezi annak az ösztönzésnek, hogy Őt magasztaljuk mindennapi tevékenységeinkben.

A főpap által...

Am Jézus ennél még több! Jelenleg él, és a mi főpapunk. Nem csupán azért a közbenjárónk, mert az Atyánál képvisel bennünket, hanem mert közénk és a gonosz közé áll (Zsid 4:14–16).

„Ha csak egyetlen pillanatra is abbahagyná ezt a munkát, Sátán kész lenne elpusztítani az emberiséget. Közbenjárása révén az Úr Krisztus támogatja azokat, akiket vére által megváltott.”¹ Naponta szükségünk van erre a jóakaró közbenjárásra. Ne áltassuk magunkat alkalmi, egyszer használatos, csupán eseményekhez kötött hívőséggel!

Az Úr Jézus a Szentlélek és az angyalok által jelen van minden hívő ember életben. Áthatol Sátán erején, amelyvel mindenkit rabságba ejtett. Behatol az egyén agyi idegsejtjeinek a rendszerébe, és megerősíti a hívő akaraterejét. Állandóan, minden nap készen áll segíteni az embereknek a bűnnel vívott harcukban úgy külsőleg, mint belsőleg. Az Úr Jézus megosztja velünk azt a *védekező rendszert*, amely által legyőzte a kísértést.

Isten „az Ő egyszülött Fiát” (Jn 3:16) nem ideiglenes kölcsönzésre adta. A számtalan naprendszer Alkotója, aki

megteremtette a csillagokat, és a világokat elindította a saját pályájukon, a saját teremtményének szolgája lett, nem csupán kilenc hónapra, nem is csupán harminchárom évre, hanem örökre!

... hogy én is győzök az utolsó csatában!

Az a jellem határozza meg a sorsunkat, amelyet ezen a világon kialakítunk, és az határozza meg, hogy alkalmasak vagyunk vagy sem az örök világban élni.² „A jellem nem az alkalmosszerűen megtett jó vagy rossz cselekedetek alapján nyilvánul meg, hanem a szavainkban és tetteinkben állandóan fellelhető hajlam által.”³ Még a szerető Isten sem fogja az ember jellemét annak halála után üdvösség céljából átalakítani.

Ellen G. White egy komoly hiányosságokkal rendelkező nőnek a következőket írta: „A jellemed kialakítása a földi próbaidő alatt történjen meg! Neked itt kell felkészülnöd, és az utolsó győzelmet itt kell learatni.”

Jézus a tanítványaival együtt töltött utolsó este elmondta nekik, hogy eltávozik tőlük, ám nem hagyja őket magukra (Jn 16:7). Számunkra ez a dolog nagy örömet jelent. Bátorsággal élhetjük a hitéletünket, mert nekünk adatott a Szentlélek. Nem csak egy vezető, aki megmutatja a mennybe vezető utat: Krisztus Lelke, aki eljött, hogy bennünk lakjon.

Amikor Ellen White-ot a fájdalommal és szenvedéssel kapcsolatban megkérdezték, így válaszolt: „Nem annyira fájdalmas, mint lehetett volna, de nem mondhatom, hogy kellemes.” Amikor néhány héttel később újra megkérdezték, hogy érzi magát, így válaszolt: „Egy jó napnak néz ki.”⁴ A teljes helyzetét megváltoztatta az a kitartó szokása, hogy Krisztussal élte a napjait.

Az előttünk álló napok kihívásaitól függetlenül „nézz az Úr Jézusra mindenkor és mindenhol, őszinte szívből mondván imát, hogy megtudhasd, akaratát cselekszed-e. Aztán amikor az ellenség özőnként tör rád, Isten Lelke pajszt emel köréd az ellenséggel szemben.”⁵ A naponta megnyilvánuló hitünk örök eredményekhez vezet, mivel „azok ereje, akik szeretik és szolgálják Őt, minden nap meg lesz újítva.”⁶ ■

**A LÉLEK
PAJZSA
STEFAN
TOMOIAGA**

**„AZ ÚR KEGYEL-
MESSÉGE AZ, HOGY
MÉG NINCSEN
VÉGÜNK; MIVEL
NEM FOGYATKOZIK
EL AZ Ő IRGAL-
MASSÁGA! MINDEN
REGGEL MEG-
MEGÚJUL; NAGY A
TE HŰSÉGED!”
(JER. SIR. 3:22–23)**

¹ Ellen G. White, *Manuscript Releases* (MR), XV. kötet, 104. o.

² Ellen G. White, *Márturii pentru pastori și slujitorii Evangheliei*, 360. o.

³ Ellen G. White, *Jézushoz vezető út*, 57. o., angol

⁴ Arthur White, Ellen G. White *Biography*, VI. kötet, 423–424. o.

⁵ Ellen G. White, *Boldog otthon*, 214. o., angol

⁶ Ellen G. White, *A nagy Orvos lányomán*, 482. o., angol

Stefan Tomoiagă, a romániai Hetednap Adventista Egyház elnöke

ADVENTISTA KÓRHÁZ MAROSVÁSÁRHELY

„Mindent az életért!” – A Romániai Adventista
Egyház újabb kötelezettségvállalása

Csatlakozz te is Egyházunk küldetéséhez, és járulj hozzá több ezer beteg ember szenvedéseinek enyhítéséhez! Támogasd imáiddal és adományaiddal ezt a missziós tervet, melynek megvalósulása rendkívül fontos Románia számára.

Adakozhatsz gyülekezetedben az adománygyűjtések alkalmával „Az Adventista Kórház számára” megjegyzéssel, vagy az adományozási szelvény kitöltésével. A banki átutalás lehetőségét is használhatod.

LEI RO21BTRLRONCRT0365837301
EUR RO68BTRLEURCRT0365837301
USD RO72BTRLUSDCRT0365837301

Transilvania Bank marosvásárhelyi fiókja

Fundația pentru Spitalul Adventist
Str. Călărășilor nr. 16 ap. 1, Tg. Mureș
Tel. : +40 748 011 122 / +40 748 011 123
Email: office@spitaluladventist.ro

www.spitaluladventist.ro

TÁMOGATJA:

